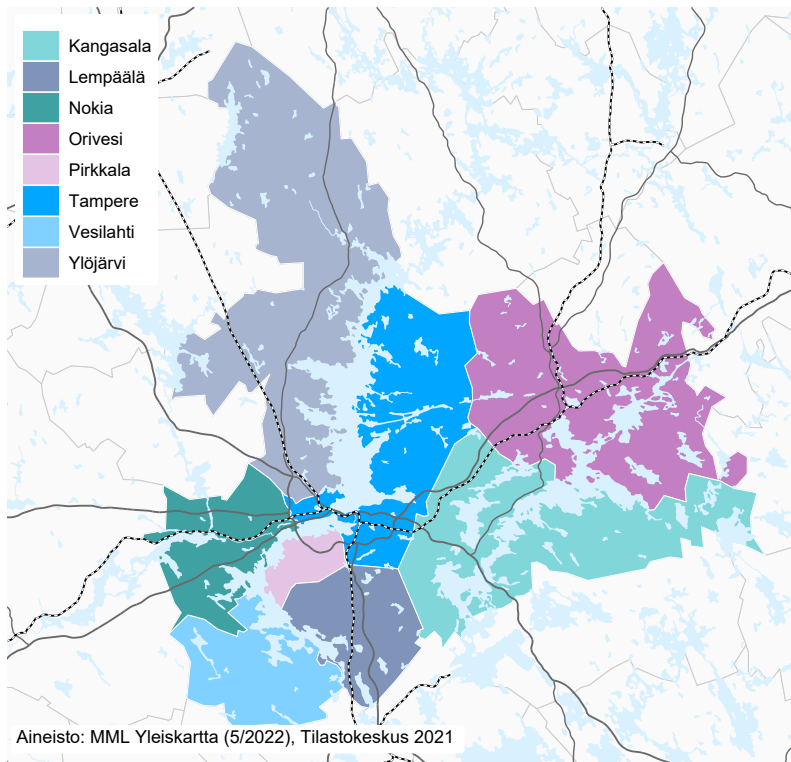

Henkilöliikennetutkimus 2021: Tampereen kaupunkiseutu

Sisältö

Asukkaiden kotimaanmatkat	1
Seudun väestö	2
Kuljetaapojen käyttö	3
Jalankulku ja pyöräliikenne	4
Joukkoliikenne	6
Henkilöautoliikenne	8
Liikkuminen ja autonomistus	10
Liikkuminen ja maankäyttö	11
Liikkuminen kunnittain	12
Asumismuoto ja liikkuminen	14
Eri väestöryhmien liikkuminen	15
Matkan tarkoitus	16
Liikenteen ympäristöasiat	18
Luotettavuus	19
Muunnoskertoimet	19
Vertailu muihin seutuihin ja valtakunnalliseen tutkimukseen	20

Asukkaiden kotimaanmatkat

Tampereen kaupunkiseudun asukkaat tekivät vuorokaudessa keskimäärin 2,5 matkaa ja niiden keskimääräinen yhteispituus oli 35 kilometriä.

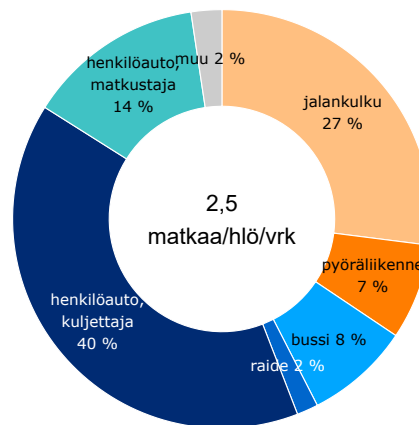
Kestävien liikkumismuotojen kuljetapaosuus oli 44 %. Kestävillä kuljetavoilla tarkoitetaan jalankulkua, pyöräliikennettä ja joukkoliikennettä.

Pääosa seudun asukkaiden matkoista oli vapaa-ajan matkoja. Työhön, koulunkäyntiin tai opiskeluun liittyviä matkoja oli 24 %. Matkoja, joilla jotakuta toista henkilöä saatettiin, haettiin tai vietiin, oli 11 % kaikista matkoista.

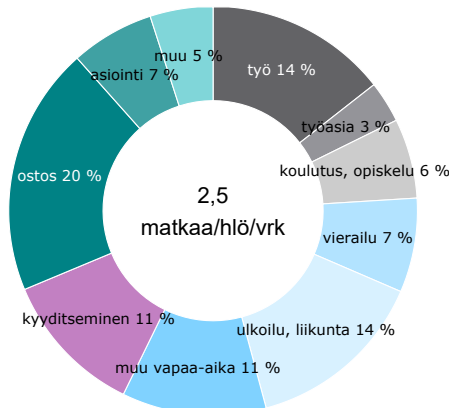
Keskimääräinen matkaluku vaihteli melko paljon eri puolilla Suomea. Kuljetapaosuudet ja matkojen keskipituudet vaihtelivat seudun maankäytöstä ja liikennejärjestelmästä riippuen.

Tulokset perustuvat vuonna 2021 toteutetun Valtakunnallisen henkilöliikennetutkimuksen aineistoon, joka kattaa noin 20 700 yli 6-vuotiaan suomalaisen matkat. Kaikkiaan 2 848 Tampereen kaupunkiseudun asukasta vastasi tutkimukseen. Tässä julkaisussa tarkastellaan Tampereen kaupunkiseudun asukkaiden kotimaanmatkoja vuoden keskimääräisenä päivänä, ellei toisin ole mainittu. Tarkemat tiedot tutkimuksen otannasta ja vastausasteesta löytyvät henkilöliikennetutkimuksen teknisestä raportista (www.hlt.fi).

Kuljetaapojen käyttö

Matkan tarkoitus

KESTÄVIEN KULJETAPOJEN OSUUS MATKOISTA

44 %

LISÄTIETOJA

Tutkimuksen määritelmistä ja toteutuksesta löydät lisätietoja verkkosivustosta www.hlt.fi.

Lisäksi verkkosivuilta on saatavissa tutkimuksen muut julkaisut:

- Valtakunnallinen henkilöliikennetutkimus 2021
- Seutukohtaiset julkaisut
- Esite
- Faktakortit
- Tekninen raportti

RAPORTIN LAATIJA:
WSP Finland Oy

RAPORTIN VERSIOT:
Versio 1.4, 2024-05-21

Saavutettavuus: kaikkien tässä raportissa esitettyjen kaavioiden pohjana olevat tiedot löytyvät sivustolta www.hlt.fi taulukkomuodossa.

Seudun väestö

Väestö kunnittain

Tutkimuksen perusjoukko on kuusi vuotta täyttäneet henkilöt. Tampereen kaupunkiseudulla asui vuoden 2021 lopussa noin 381 000 kuusi vuotta täyttäneitä.

Tutkimusaineiston perusjoukko alueittain

Alue	Perusjoukko
Tampere	232 041
Kangasala	30 517
Nokia	32 845
Pirkkala	18 860
Ylöjärvi	31 231
Lempäälä	22 410
Orivesi	8 578
Vesilahti	4 187

Ajokortin haltijat

Tampereen kaupunkiseudun 18 vuotta täyttäneestä väestöstä 79 %:lla oli tämän tutkimuksen mukaan voimassaoleva ajokortti.

Ajokortin hallinta Tampereen kaupunkiseudulla iän mukaan.

Ikä	Osuus
6-17	1 %
18-34	80 %
35-54	88 %
55-64	81 %
yli 65	65 %

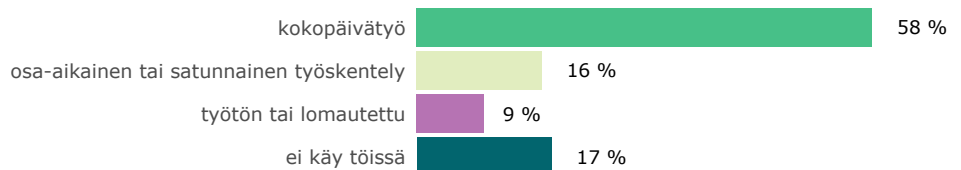
Koulutus ja työssäkäynti

Alla on esitetty, miten tutkimukseen vastanneet jakautuvat vastaustensa perusteella työmarkkina-aseman ja koulutusasteen mukaan. Tulokset voivat poiketa esimerkiksi Tilastokeskuksen vastaavasta tiedosta.

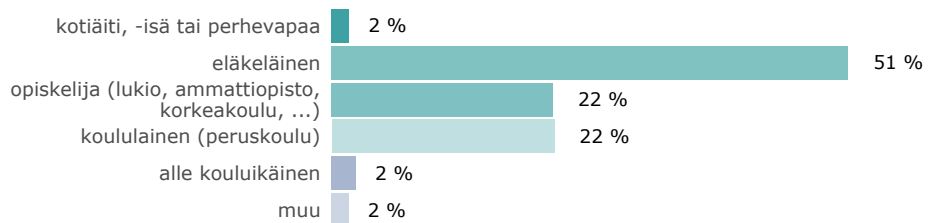
Tampereen kaupunkiseudun väestön asema työmarkkinoilla

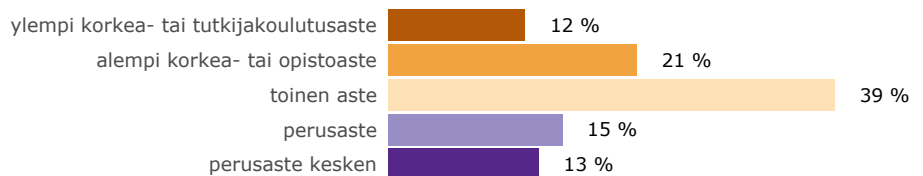
Tampereen kaupunkiseudun 18-64-vuotiaiden työssäkäynti

Työvoiman ulkopuolisen väestön pääasiallinen toiminta

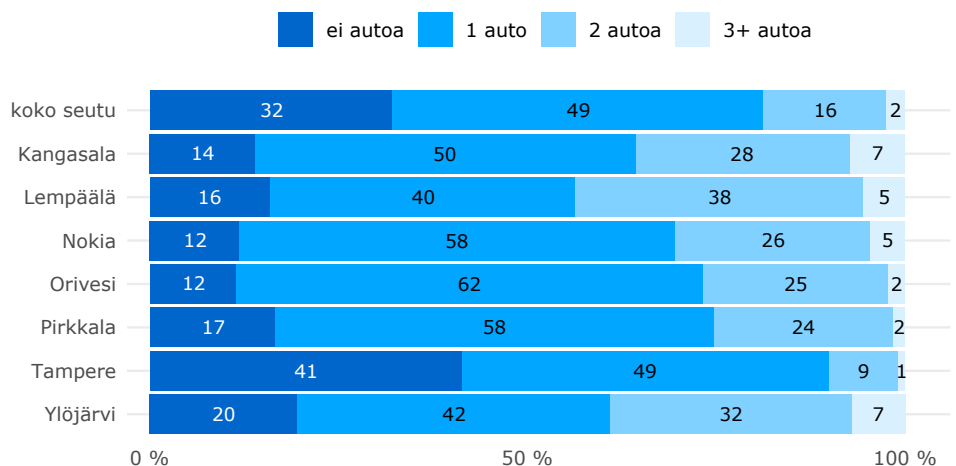

6 vuotta täyttäneen väestön koulutusaste

Asuntokuntien autonomistus

Kotitalouksien autonomistus alueittain tutkimuksen mukaan

Kulikutapojen käyttö

Tunnusluvut

Viereisessä taulukossa on esitetty eräitä liikkumisen tunnuslukuja. Matkaluvulla tarkoitetaan vuorokauden keskimääräistä matkojen määrää henkilöä kohti laskettuna. Matkasuorite taas kuvaa keskimäärin yhden vuorokauden aikana liikuttuja kilometrejä. Kokonaismatka-aika on vuorokaudessa liikkumiseen käytetty aika.

Vuorokaudessa keskiportoasukas liikui kotimaanmatkoillaan 35 kilometriä ja käytti tähän aikaa 1 tunnin ja 10 minuuttia.

Matkojen keskipituuksiin ja -kestoihin kannattaa joukkoliikenteen osalta suhtautua varauksella, sillä tilastollinen vaihtelu on varsin suurta. Alle 30 havaittuun matkaan perustuvia keskiarvoja ei ole esitetty. Aineiston luotettavuus on kuitenkin riittävä kestävien liikkumismuotojen matkamääriin suhteutetun kulkutapaosuuden arviointiin sivulla 19 ilmoitettujen virhemarginaalien rajoissa.

Kulkutapaosuudet alueittain

Kestävien liikkumismuotojen käyttö kasvoi sitä suuremmaksi, mitä lähempänä seudun ydinalueita asutaan.

Kulkutapaosuudet matkan pituuden mukaan

Kestävien liikkumismuotojen kulkutapaosuus on suurimmillaan lyhyillä matkoilla ja henkilöauton keskipitkillä matkoilla. Joukkoliikennettä käytettiin eniten 3–20 kilometrin ja yli 100 kilometrin pituisilla matkoilla.

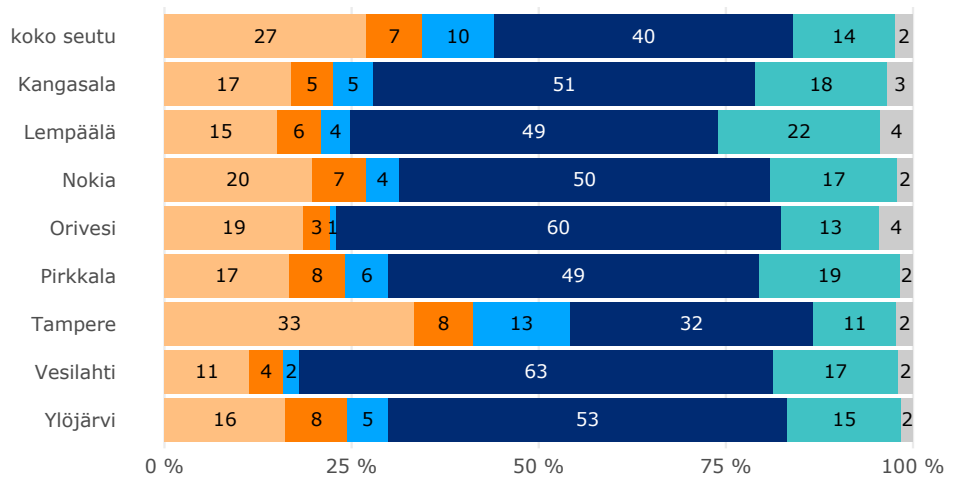
Selite

- muu
- henkilöauto, matkustaja
- henkilöauto, kuljettaja
- joukkoliikenne
- pyöräliikenne
- jalankulku

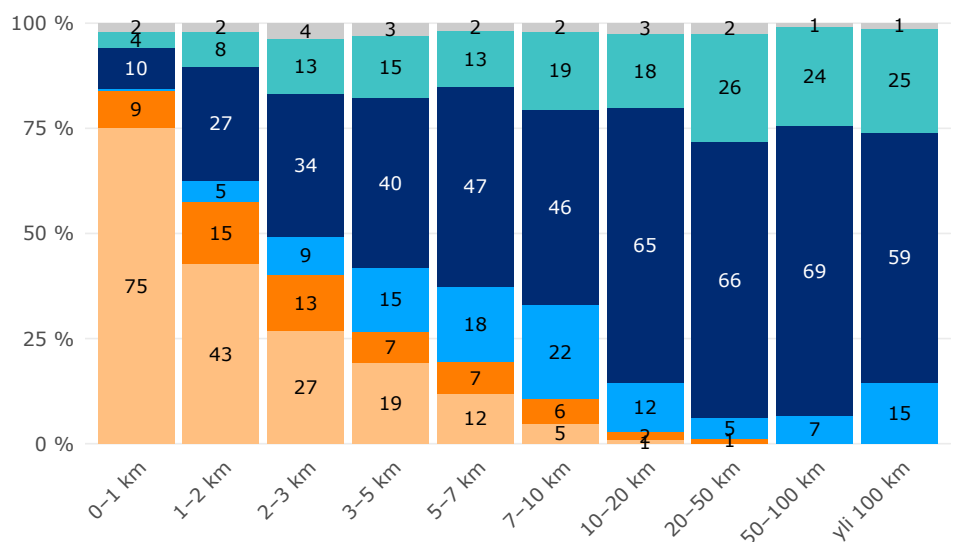
Liikkumisen tunnusluvut kulkutavoittain

Kulkutapa	Matkaluku	Matkan keskipituus	Matkasuorite	Matka-aika	Kokonaismatka-aika
	matkaa/hlö/vrk	km/matka	km/hlö/vrk	min/matka	min/hlö/vrk
jalankulku	0,67	1,8	1,2	27	18
pyöräliikenne	0,18	3,8	0,7	22	4
bussi	0,20	11	2,2	34	7
raide	0,04	53	2,1	63	3
kestävät yhteensä	1,09	5,7	6,2	29	31
henkilöauto, kuljettaja	0,98	21	20	28	27
henkilöauto, matkustaja	0,34	23	7,9	30	10
muu	0,06	9,0	0,5	29	2
kaikki	2,46	14	35	29	70

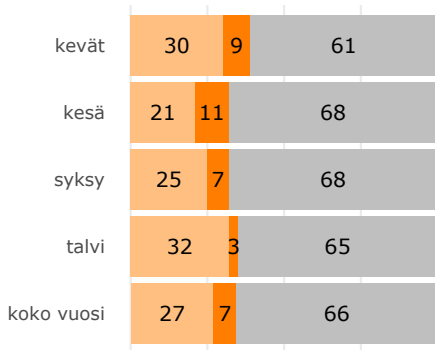
Kulkutapajakauma asuinalueen mukaan (prosenttia alueen asukkaiden matkoista)

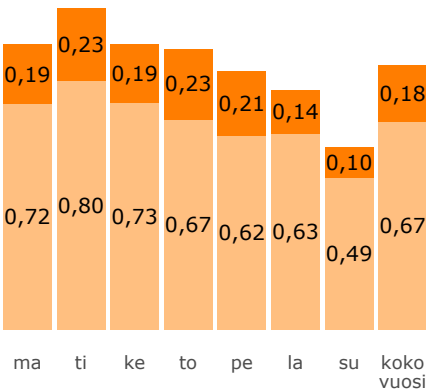
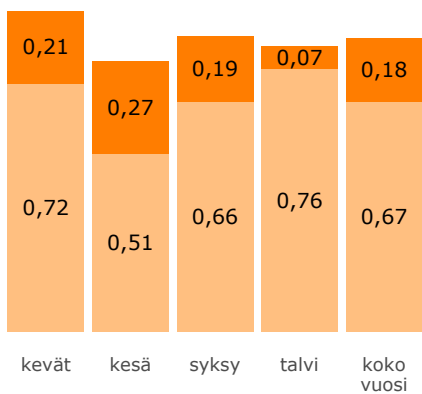
Kulkutapaosuudet matkan pituuden mukaan (prosenttia pituusluokan matkoista)

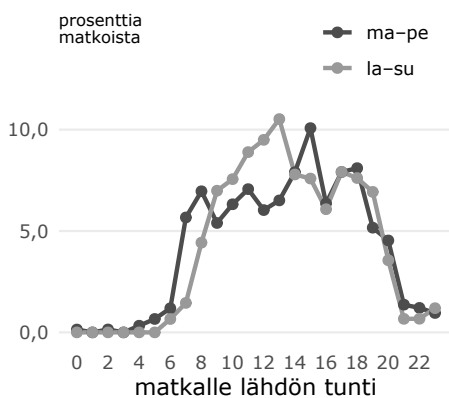
Osuus asukkaiden matkoista (%)

Matkaluku (matkaa/hlö/vrk)

Jalankulun matkojen alkamisajankohta

Jalankulku ja pyöräliikenne

Vuodenaikavaihtelut

Ajallisia vaihteluja on tarkasteltu neljänä vuodenaikana. Vuodenajat on määritelty kaavioissa seuraavasti:

kevät: maaliskuu–toukokuu
 kesä: kesä–elokuu
 syksy: syys–marraskuu
 talvi: joulukuu–helmikuu

Jalankulku ja pyöräliikenne olivat osittain toisilleen vaihtoehtoisia kulkutapoja. Talvikuukausina jalankulku korvasi pyörällä tehtyjä matkoja. Muina vuodenaikoina jalankulun osuus taas pieneni ja pyöräliikenteen osuus kasvoi.

Viikonpäivävaihtelut

Arkipäivien Tampereen kaupunkiseudulla jalankulkuun käytettiin aikaa keskimäärin 19 minuuttia ja viikonloppuisin 16 minuuttia. Ero on vähäinen.

Pyörämatkoja tehtiin enemmän arkena kuin viikonloppuna. Pyöräilyjen matkojen pituudessa ei ollut merkittävää eroa arjen ja viikonloppun välillä.

Tuntivaihtelut

Arkipäivien jalankulumatkoista suurin osa alkoi aamu- ja ilta-seitsemän välillä. Viikonloppuisin kävelymatkoille lähdettiin useammin keskipäivän molemmin puolin.

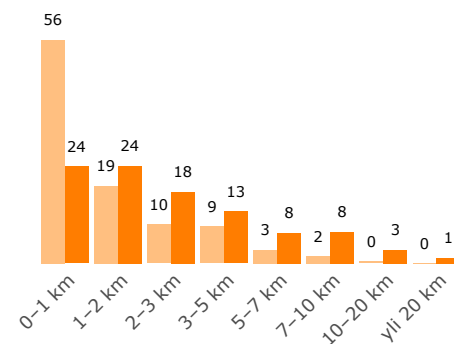
Pyöräliikenteen huiput ajoittuivat arkipäivisin ruuhkatunneille. Päivän toinen huippu jakautui usealle iltapäivän tunnille erimittaisten koulu-, opiskelu- ja työpäivien vuoksi. Viikonloppun matkoja ei analysoitu, koska havaittuja matkoja oli alle 100.

jalankulku pyöräliikenne

JALANKULKU JA PYÖRÄLIIKENNE

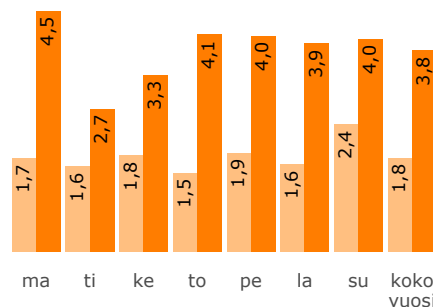
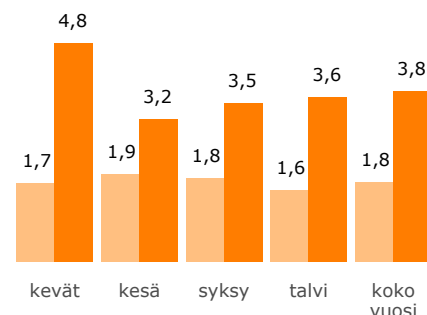
Jalankululla tarkoitetaan kävelyä, juoksua ja jalankulkua erilaisilla apuvälineillä, kuten rollaattorilla, pyörätuolilla, potkukelkalla tai potkupyörällä, rullaluistimilla ja suksilla. Pyöräliikenteeksi luetaan liikkuminen tavallisilla ja sähköavusteisilla polkupyörillä, joiden enimmäisteho on 250W ja maksimivauhdus on 25 km/h. Tarkastelu sisältää matkat, joissa jalankulku tai pyöräliikenne ovat pääkulkutapana. Kaikkiaan Tampereen kaupunkiseudulla tutkimusaineistossa oli 1 678 jalankulumatkaa ja 487 pyörämatkaa.

Matkojen pituusjakauma (prosenttia kulkutavan matkoista)

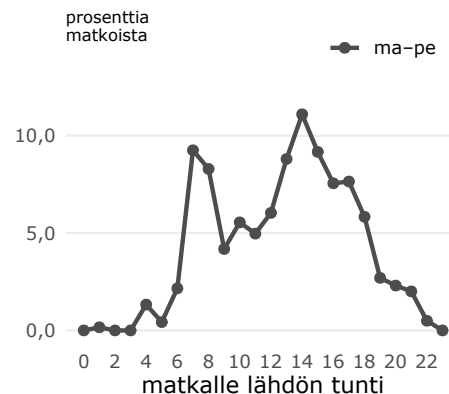

Jalankulumatkojen pituuden mediaani on 1,0 kilometriä. Pyörämatkojen mediaani on puolestaan 2,3 kilometriä.

Matkojen keskipituus (km/matka)

Pyöräliikenteen matkojen alkamisajankohta

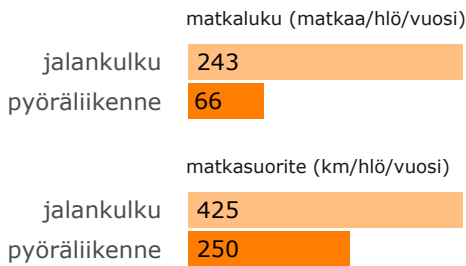
Jalankulun ja pyöräliikenteen matkakohteet ja matkojen tarkoitus

Merkittävin osa jalankulkumatkoista oli kotoa alkavia ja kotiin päättyviä lenkkejä. Jalan tehtiin paljon myös ostos- ja asiointimatkoja sekä työ-, koulu- ja opiskelumatkoja. Pyörämatkat jakautuivat tasaisesti eri matkakohteiden ja matkan tarkoitusten välillä. Pyörällä tehtiin paljon työ-, koulu- ja ostosmatkoja sekä ulkoiluun ja liikuntaan liittyviä matkoja.

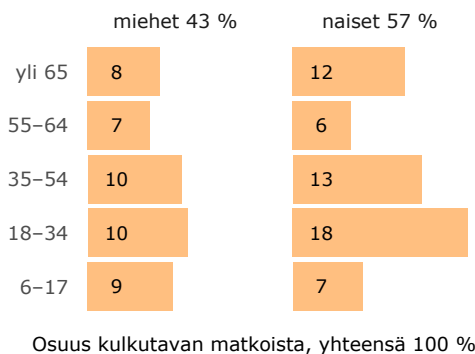
Vuodessa Tampereen kaupunkiseudulla tehtiin henkeä kohti jalan keskimäärin 243 matkaa ja yhteensä näistä kertyi 425 kilometriä. Naiset kävelivät useammin kuin miehet.

Keskimäärin seudun asukas teki vuodessa pyörällä 66 matkaa ja ajoi 250 kilometriä. Naiset ja miehet tekivät pyörämatkoja lähes saman verran.

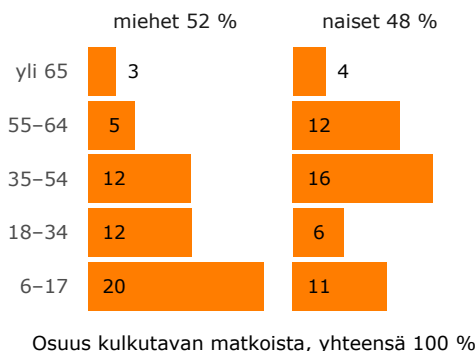
Vuosittainluvut

Jalankulkijoiden ikä- ja sukupuolijakauma

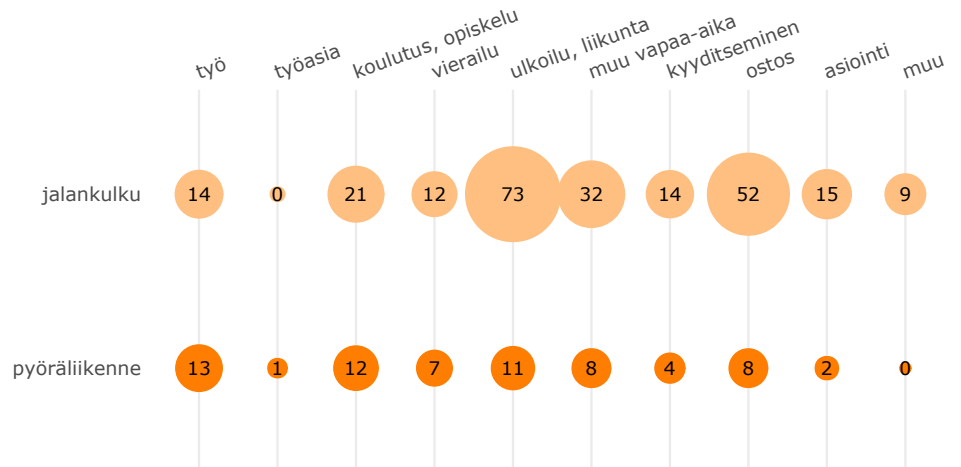
Pyöräilijöiden ikä- ja sukupuolijakauma

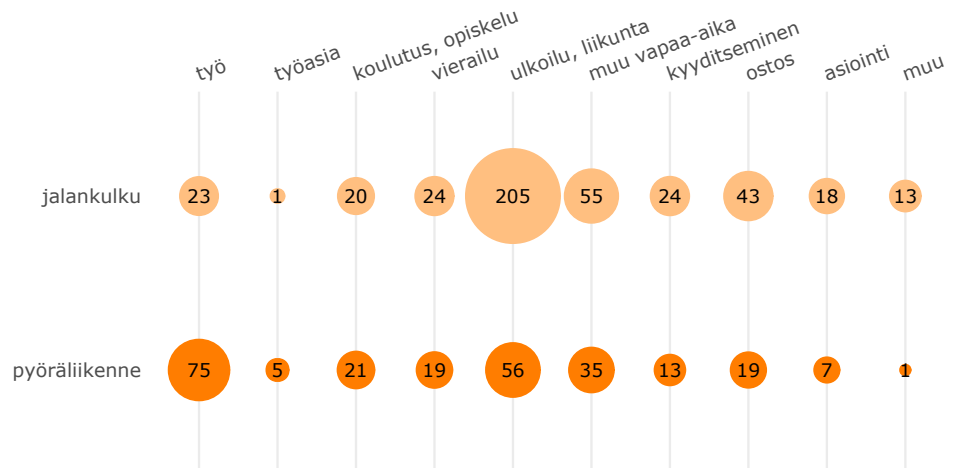
Jalankulku- ja pyörämatkojen suuntautuminen erityyppisten lähtö- ja määräpaikkojen välillä (matkaa/henkilö/vuosi)

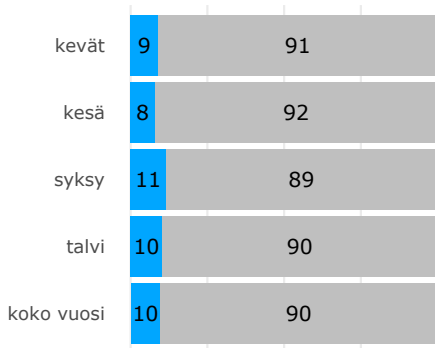
Jalankulku- ja pyörämatkojen tarkoitus (matkaa/henkilö/vuosi)

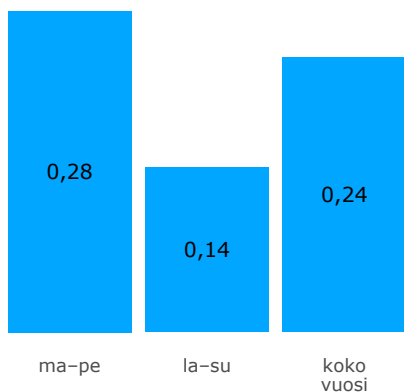
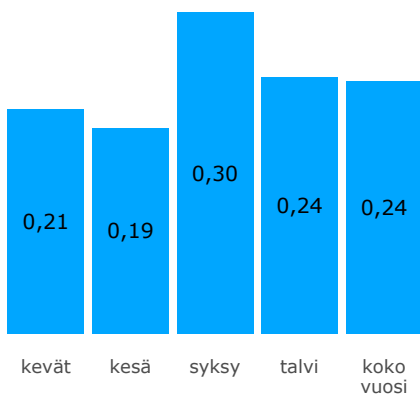
Jalan ja pyörällä kuljetut kilometrit vuodessa (km/henkilö/vuosi)

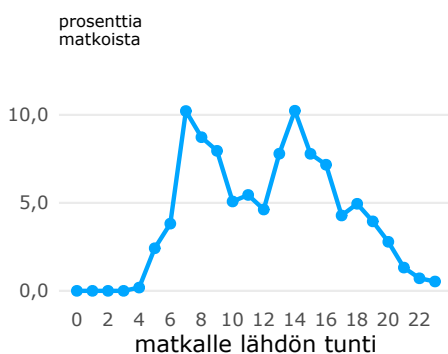
Osuus asukkaiden matkoista (%)

Matkaluku (matkaa/hlö/vrk)

Joukkoliikenteen matkojen alkamisajankohta arkena

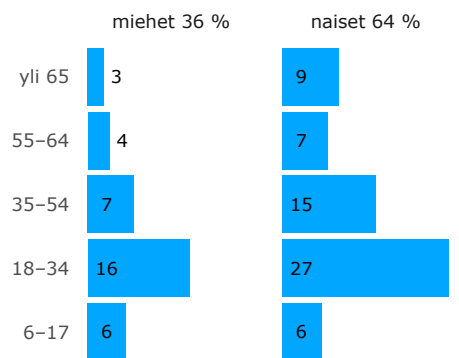
Joukkoliikenne

Ajalliset vaihtelut

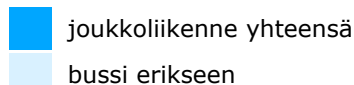
Joukkoliikenteen kulkutapaosuus ja matkaluku oli keväällä ja kesällä syksyä pienempi. Kevään alaiset luvut johtuvat todennäköisesti syksyä tiukemmista koronarajoituksista. Työ-, opiskelu- ja koulumatkojen merkitys näkyi viikonpäivävaihteluisa. Viikonloppuisin joukkoliikennematkoja oli vähemmän kuin arkisin. Myös joukkoliikenteen tuntivaihtelun huiput jaksottuvat työn, opiskelun ja koulunkäynnin mukaan. Viikonloppuisin suurin kysyntä sijoittui puoleenpäivään ja sen molemmin puolin.

Joukkoliikenteen käyttäjät

Tampereen kaupunkiseudulla joukkoliikenteen käyttäjät painottuivat työikäisiin naisiin.

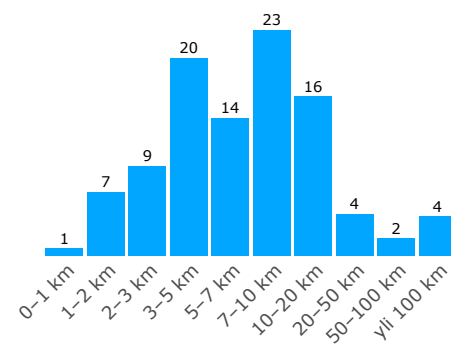
Osuus kulkutavan matkoista, yhteensä 100 %

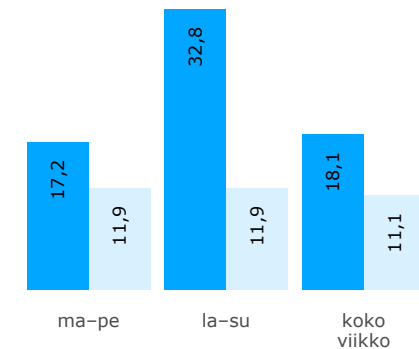
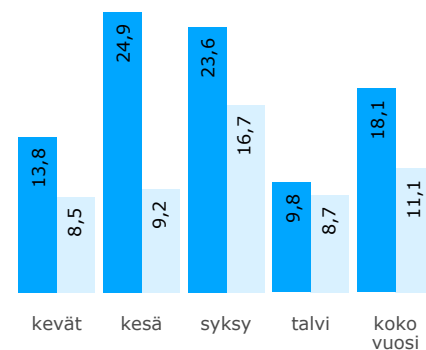
JOUKKOLIIKENNEMUODOT

Joukkoliikenteellä tarkoitetaan tässä bussilla, raitiovaunilla ja junalla tehtyjä matkoja. Pääosa joukkoliikenteestä oli seudun sisäistä lähiliikennettä. Kaikkiaan Tampereen kaupunkiseudulla tutkimusaineistossa oli 408 bussi-, 49 raitiovaunu- ja 30 junamatkaa.

Matkojen pituusjakauma (prosenttia kulkutavan matkoista)

Matkojen keskipituus (km/matka)

Joukkoliikenteen matkojen alkamisajankohta (2 h) viikonloppuna

Joukkoliikenteen matkakohteet ja matkojen tarkoitus

Joukkoliikenteen käyttö oli yleistä kotoa alkavilla ja kotiin päättyvillä työ-, koulu- ja opiskelumatkoilla, mutta se oli suosittua myös ostos- ja asiointimatkoilla.

Joukkoliikenneyhteydet ovatkin useimmiten hyviä alueilla, joihin on keskitynyt suuri määrä palveluja, jolloin joukkoliikenne on luontainen valinta.

Vapaa-ajan matkojen kokonaismäärään nähden joukkoliikenne oli muita kulkutapoja harvinaisempi valinta. Koska vapaa-ajan matkoja tehtiin kuitenkin kaiken kaikkiaan paljon, näkyivät ne myös joukkoliikenteen kokonaisvolyymissä.

Viereisissä kuvissa on esitetty, millaisia matkoja seudun asukkaat tekivät joukkoliikenteellä. Kaikkiaan vuodessa kuusi vuotta täyttänyt keskivertoasukas teki 87 ovelta-ovelle matkaa. Kilometrejä näistä matkoista syntyi vuositasolla henkeä kohti 1 584. Mukana arviossa ovat myös asukkaiden matkat seudun ulkopuolelle.

Pitkillä seudun ulkopuolelle ulottuvilla matkoilla oli jokseenkin pienehkö merkitys matkaluvun kannalta, mutta matkasuoritteessa nämä näkyivät. Koska osa joukkoliikenteen matkoista oli varsin pitkiä ja suhteellisen harvinaisia, jäivät matkasuoritearviot epätarkoiksi.

Ovelta-ovelle matkaketjut

Alla olevaan taulukkoon on koottu yhteenveto seudun asukkaiden joukkoliikenteen matkaketjuista. Tavallisin matkaketju oli yksi joukkoliikennematka, jonka liityntämatkat tehtiin kävellen.

Prosenttia matkaketjuista	
bussi + jalankulku	75 %
raide + jalankulku	11 %
väh. 1 joukkoliikennevaihto + jalankulku	9 %
väh. 1 joukkoliikennematka + auto	3 %
joukkoliikenne + jalankulku + pyöräliikenne	1 %
muu	0 %
yhteensä	100 %

UUOSITUNNUSLUVUT

Matkaluku (matkaa/hlö/vuosi)

87

Matkasuorite (km/hlö/vuosi)

1 584

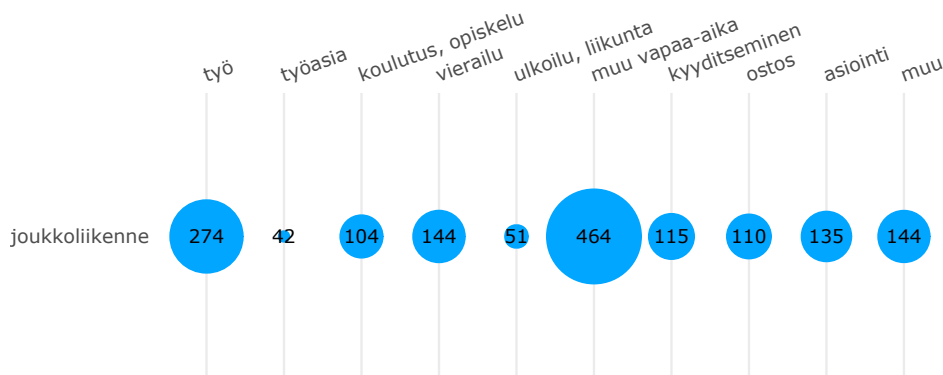
Joukkoliikennematkojen suuntautuminen erityyppisten lähtö- ja määräpaikkojen välillä (matkaa/henkilö/vuosi)

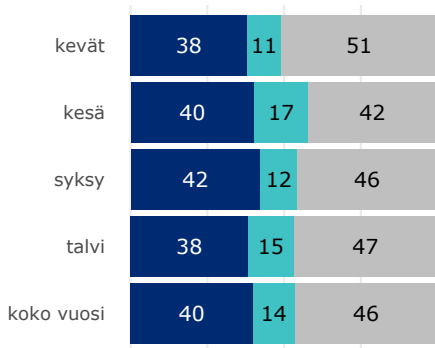
Joukkoliikennematkojen tarkoitus (matkaa/henkilö/vuosi)

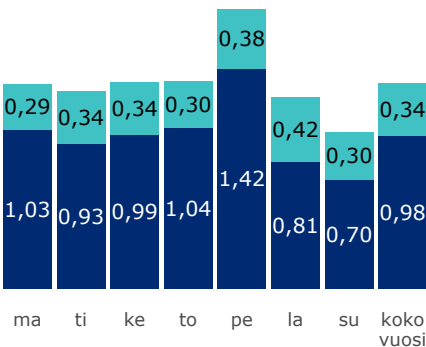
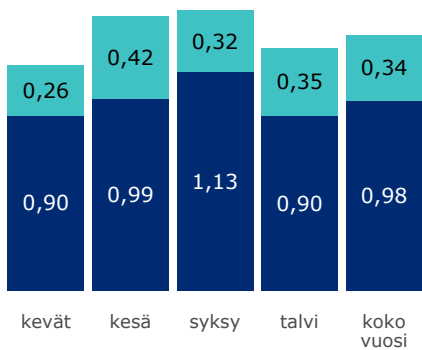
Joukkoliikenteellä matkustetut kilometrit vuodessa (km/henkilö/vuosi)

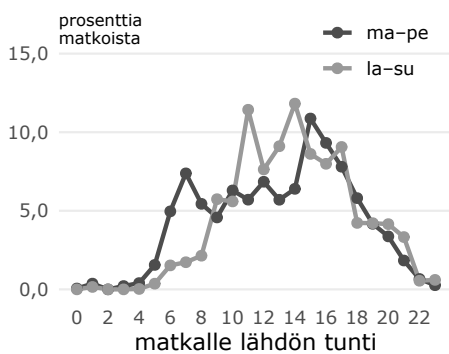
Osuus asukkaiden matkoista (%)

Matkaluku (matkaa/hlö/vrk)

Kuljettajien matkojen alkamisajankohta

Henkilöautoliikenne

Vuodenaikavaihtelut

Henkilöautoilun matkamäärien vaihtelut olivat eri vuodenaikoina melko vähäiset. Kesän lomakausi näkyi henkilöautolla matkustajana tehtyjen matkojen pituuksien kasvuna.

Viikonpäivävaihtelut

Henkilöautolla liikuttiin eniten arksin, mutta viikonlopun matkat olivat pidempiä ja niillä kuljettiin useammin yhdessä.

Tuntivaihtelut

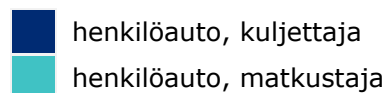
Arksin henkilöautolla kuljettajana tehtyjen matkojen huiput ajoittuivat aamulla klo 6 ja 9 ja iltapäivisin klo 15 ja 18 välille. Iltapäivän liikennemäärien huippu oli selvästi aamua korkeampi.

Henkilöautosuorite

Henkilöautolla kuljettajana ajettiin keskimäärin 20,3 ja matkustajana 7,9 km/hlö/vrk. Miehet tekivät kuljettajana tehdyistä matkoista 63 % ja suoritteesta 69 %. Matkustajana tehtyjen matkojen jakaumat on esitetty taulukossa alla.

Henkilöautossa matkustajana tehtyjen matkojen ja suoritteiden jakauma iän ja sukupuolen mukaan

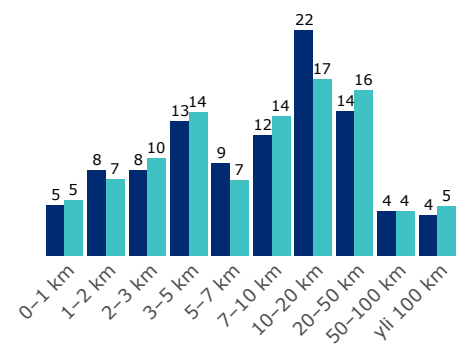
Ikä		Matkat	Suorite
6-17	miehet	14 %	11 %
	naiset	20 %	22 %
täysi-ikäinen	miehet	17 %	22 %
	naiset	49 %	46 %
		100 %	100 %

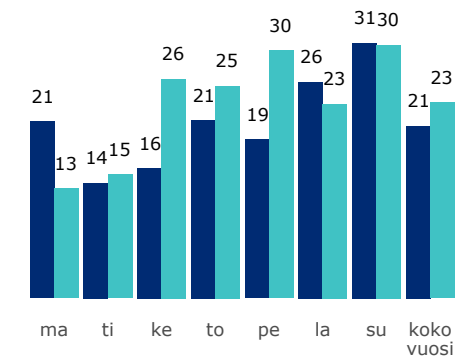
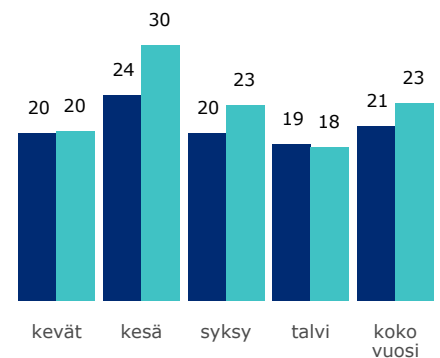
HENKILÖAUTOLIIKENNE

Henkilöautomatkoihin on tutkimuksessa luettu henkilöautolla ja pakettiautolla kuljettajana ja matkustajana tehdyt matkat. Matkoissa ei ole mukana taksilla tehtyjä matkoja. Menettely vastaa Eurostatin henkilöliikennetutkimuksen harmonisoinnista antamia suosituksia. Pakettiautolla ja taksilla tehdyt matkat ovat tarvittaessa eroteltavissa itse aineistosta.

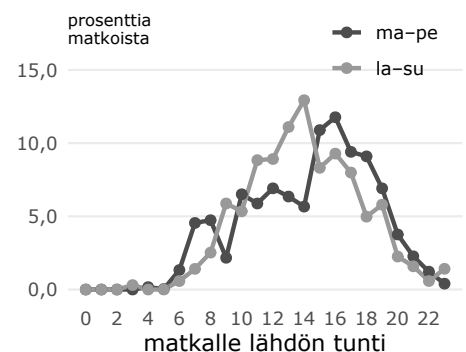
Matkojen pituusjakauma (prosenttia/kulikutapa)

Matkojen keskipituus (km/matka)

Matkustajien matkojen alkamisajankohta

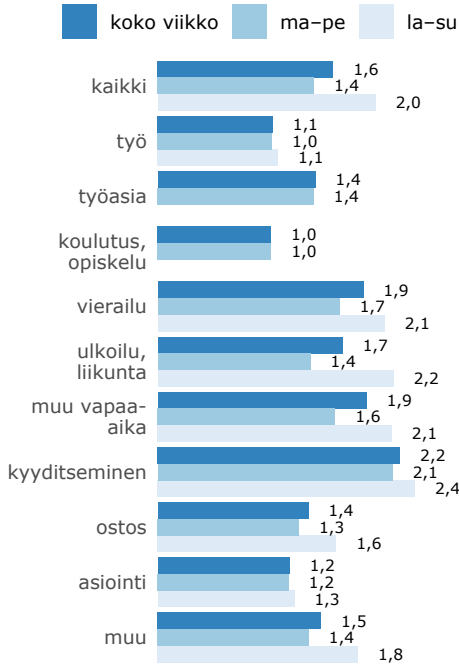

Autoliikenteen keskikuormitus, matkakohteet ja matkojen tarkoitus

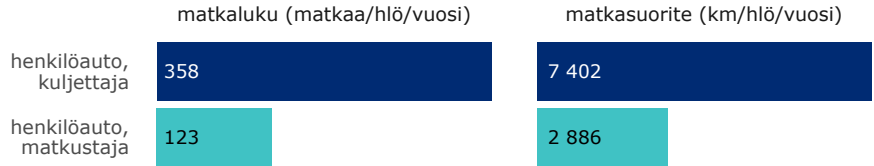
HENKILÖAUTON KESKIKUORMITUS

1,61 hlöä/ajoneuvo

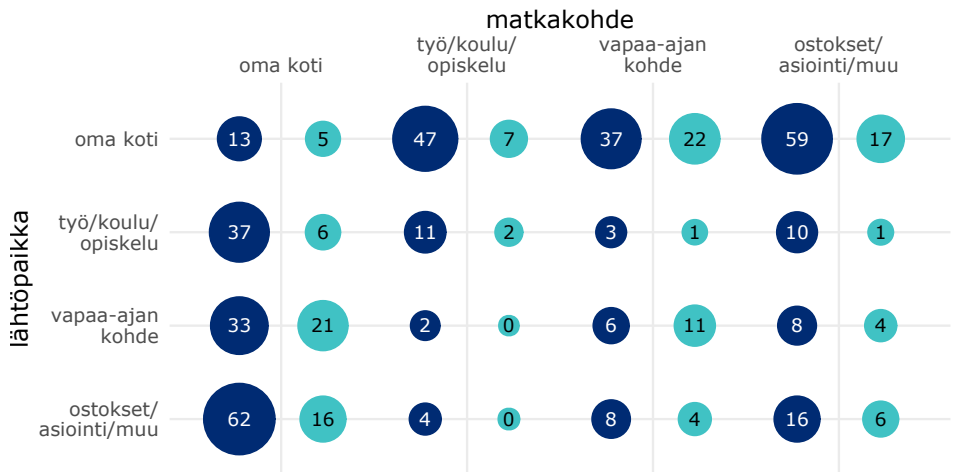
Henkilöauton keskikuormitus matkan tarkoituksen mukaan (alle 20 matkan tarkoituksia ei ole esitetty)

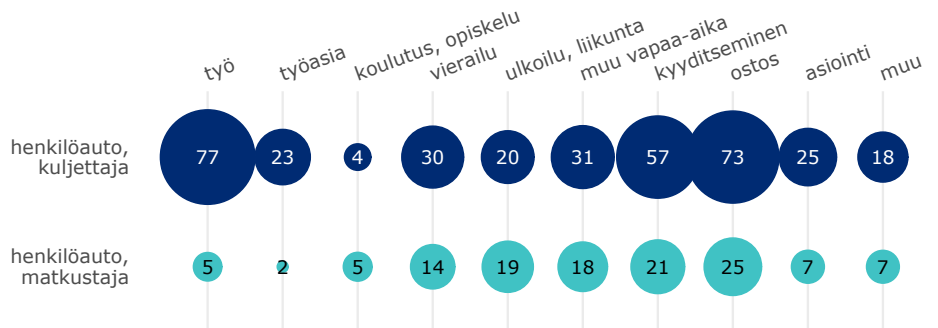
Vuosittunnusluvut

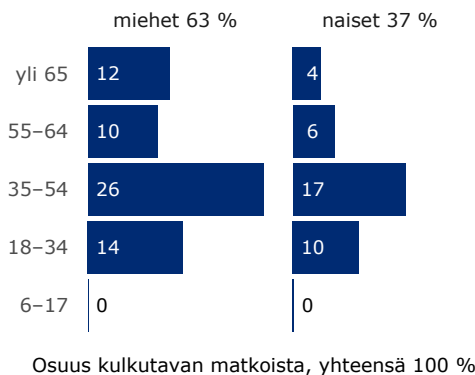
Henkilöautomatkojen suuntautuminen erityyppisten lähtö- ja määräpaikkojen välillä (matkaa/henkilö/vuosi)

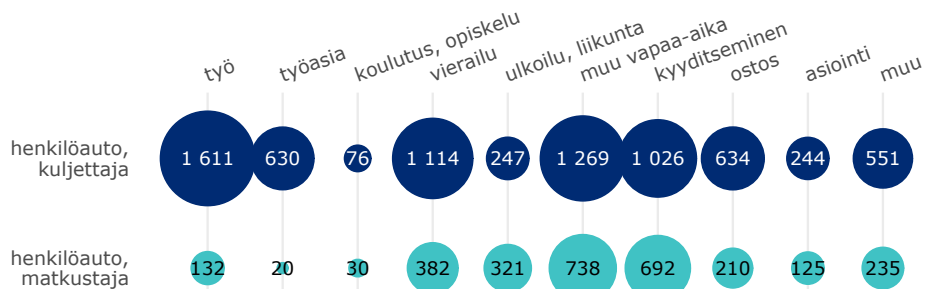
Henkilöautomatkojen tarkoitus (matkaa/henkilö/vuosi)

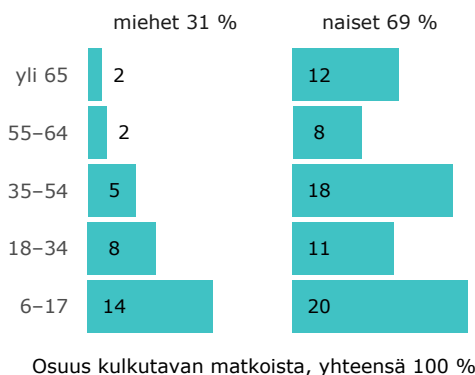
Henkilöauton kuljettajien ikä- ja sukupuolijakauma

Henkilöautolla ajettu ja matkustettu kilometrit matkan tarkoituksen mukaan (km/henkilö/vuosi)

Henkilöauton matkustajien ikä- ja sukupuolijakauma

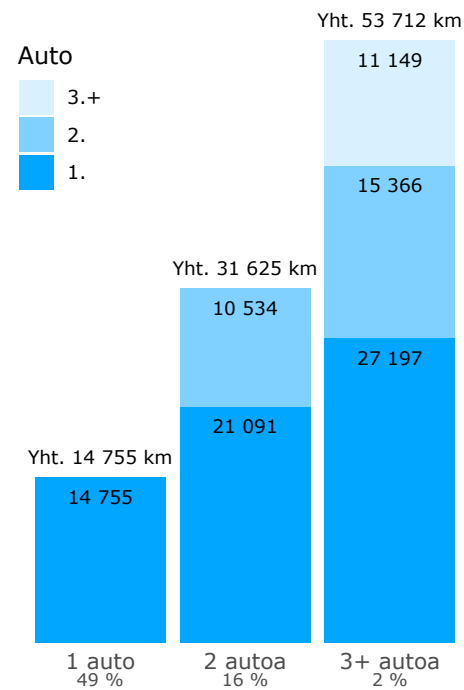
Liikkuminen ja autonomistus

Seudun asukkaat liikkuvat sitä vähemmän jalan, polkupyörällä ja joukkoliikenteellä, mitä useampi auto taloudessa oli. Taloudessa olevilla autoilla myös ajettiin sitä enemmän autoa kohden, mitä enemmän autoja taloudessa oli. Viereisessä kuvassa on esitetty kulkutapaosuudet sen mukaan, kuinka monen auton taloudessa henkilö asuu.

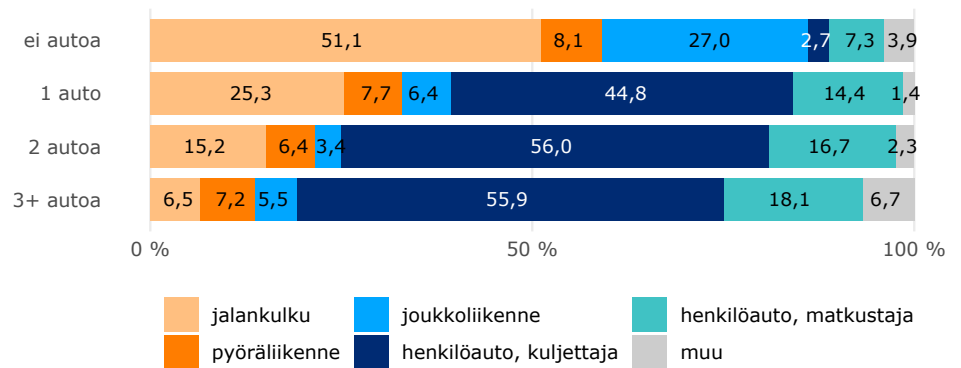
Pääpiirteittäin autonomistus kasvoi asteittain, mitä kauempana seudun ydinalueista asuttiin. Asiaa on tässä havainnollistettu kaupunki-maaseutu-alueittain. Luokituksen mukaiset vyöhykkeet on esitetty kartalla.

Kolmen auton luokkaan on analysoitu yhdistetty myös useamman kuin kolmen auton asuntokuntien tiedot.

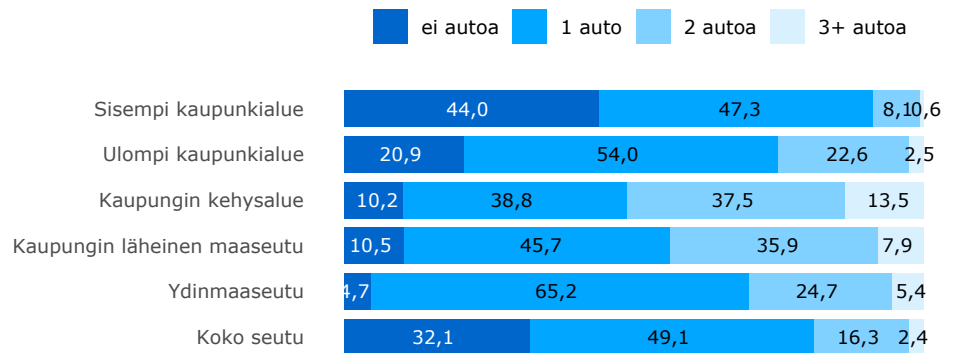
Autollisten asuntokuntien osuudet (%) ja asuntokuntien hallinnassa olevien autojen vuotuinen ajosuorite keskimäärin yhden, kahden ja vähintään kolmen auton talouksissa

Asukkaiden kulkutapojen käyttö kotitalouksien hallinnassa olevien autojen mukaan

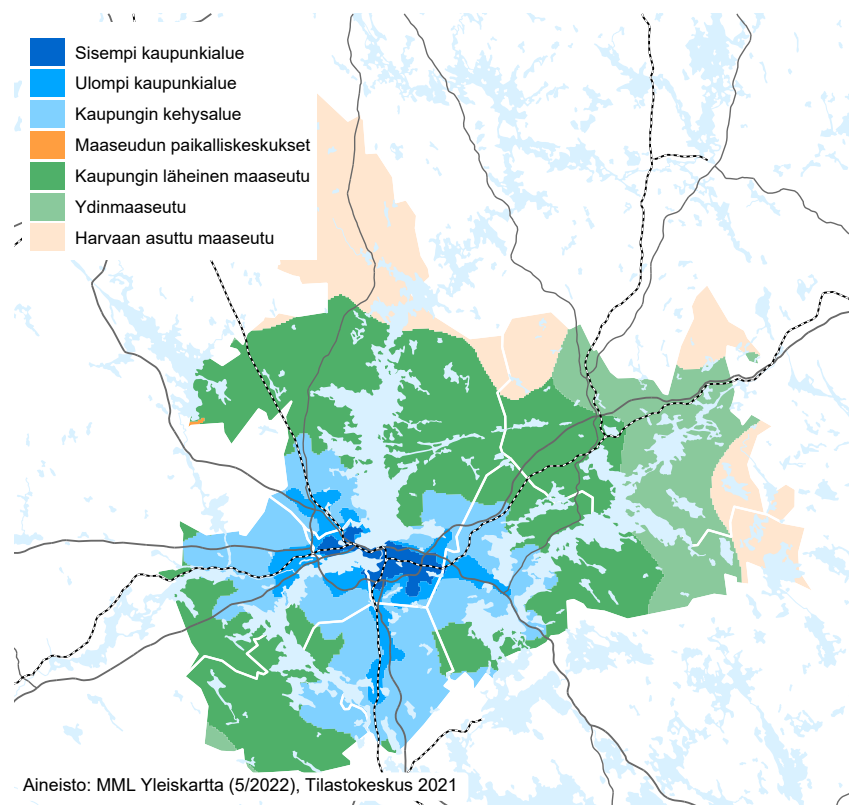

Asuntokuntien autonomistus kaupunki-maaseutu-alueittain

Asukkaiden matkasuorite (km/hlö/vrk) kotitalouksien hallinnassa olevien autojen mukaan

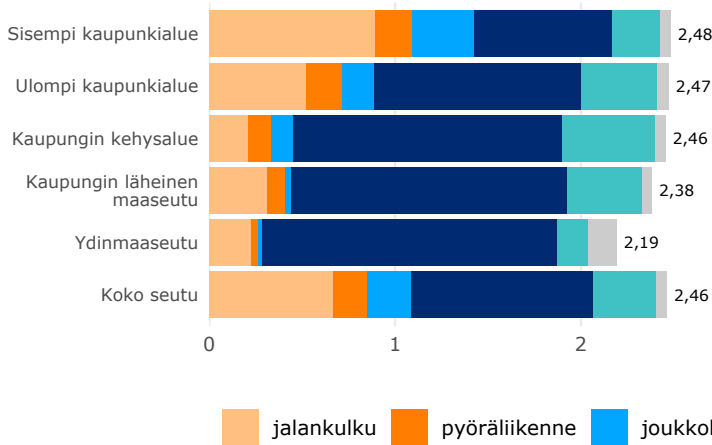
Autoja	Matkasuorite
ei autoa	16,8
1 auto	36,2
2 autoa	43,5
3+ autoa	72,6

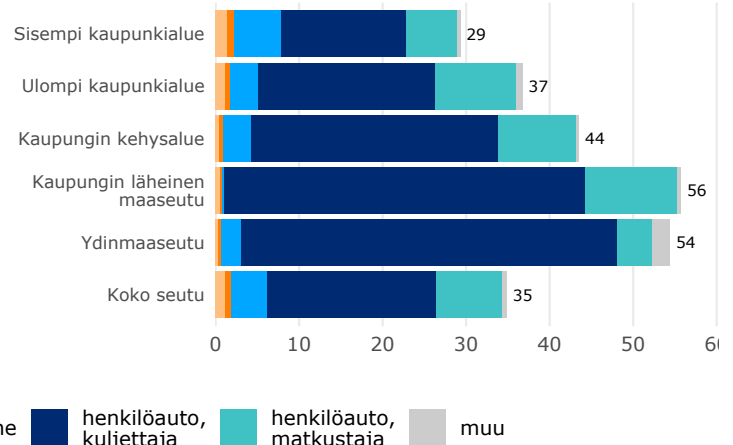
Liikkuminen ja maankäyttö

Seuraavissa kuvissa on esitetty Tampereen kaupunkiseudun asukkaiden matkaluvut ja matkasuoritteet kulkutavoittain kaupunki–maaseutuluokituksen mukaan. Alla olevassa taulukossa ovat matkaluvut kaupunki–maaseutuluokituksen ja ikäryhmän mukaan. Alueen ikäryhmiä ei ole analysoitu, jos ainakin yhdessä ikäryhmässä on vain hyvin vähän havaintoja (alle 30 henkilöä).

Matkaluku (matkaa/hlö/vrk)

Matkasuorite (km/hlö/vrk)

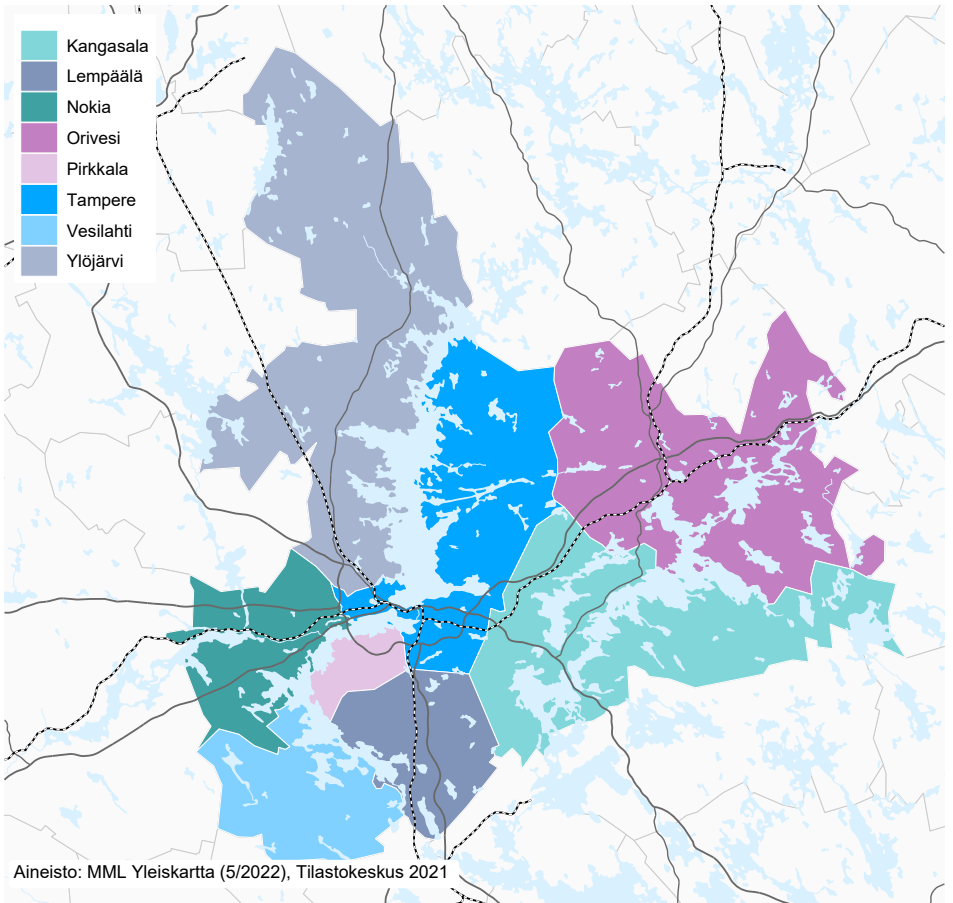
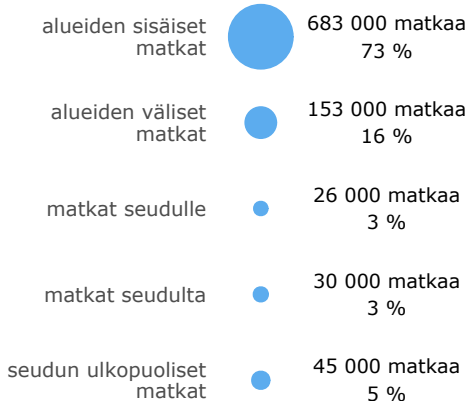
Matkaluvut kaupunki–maaseutuluokituksen ja ikäryhmän mukaan (matkaa/hlö/vrk)

Luokitus	Ikäryhmä	Jalankulku	Pyöräliikenne	Joukkoliikenne	Henkilöauto, kuljettaja	Henkilöauto, matkustaja	Muu	Kaikki
Sisempi kaupunkialue	6–17	1,11	0,28	0,28	0,03	0,59	0,18	2,46
Sisempi kaupunkialue	18–34	1,02	0,16	0,48	0,71	0,25	0,04	2,65
Sisempi kaupunkialue	35–54	0,84	0,23	0,31	1,04	0,22	0,05	2,68
Sisempi kaupunkialue	55–64	0,80	0,31	0,30	1,11	0,24	0,07	2,83
Sisempi kaupunkialue	yli 65	0,69	0,10	0,18	0,58	0,17	0,02	1,73
Sisempi kaupunkialue	kaikki	0,89	0,20	0,33	0,74	0,26	0,06	2,48
Ulompi kaupunkialue	6–17	0,73	0,52	0,16	0,02	0,94	0,12	2,50
Ulompi kaupunkialue	18–34	0,35	0,08	0,35	1,27	0,30	0,02	2,39
Ulompi kaupunkialue	35–54	0,46	0,20	0,15	1,82	0,36	0,05	3,03
Ulompi kaupunkialue	55–64	0,45	0,18	0,12	1,09	0,31	0,05	2,20
Ulompi kaupunkialue	yli 65	0,61	0,03	0,09	0,89	0,22	0,07	1,90
Ulompi kaupunkialue	kaikki	0,52	0,19	0,17	1,12	0,41	0,06	2,47
Kaupungin kehysalue	6–17	0,26	0,38	0,29	0,02	1,42	0,09	2,46
Kaupungin kehysalue	18–34	0,06	–	0,19	1,67	0,41	0,05	2,37
Kaupungin kehysalue	35–54	0,20	0,10	0,06	2,42	0,35	0,10	3,23
Kaupungin kehysalue	55–64	0,20	0,11	–	1,70	0,07	0,01	2,09
Kaupungin kehysalue	yli 65	0,31	–	0,10	0,66	0,28	–	1,35
Kaupungin kehysalue	kaikki	0,21	0,12	0,12	1,45	0,50	0,06	2,46
Kaupungin läheinen maaseutu	6–17	0,33	0,49	0,03	0,07	0,95	0,20	2,08
Kaupungin läheinen maaseutu	18–34	0,16	–	–	2,46	0,04	–	2,66
Kaupungin läheinen maaseutu	35–54	0,19	0,03	0,01	1,99	0,35	0,03	2,61
Kaupungin läheinen maaseutu	55–64	0,40	0,04	–	1,54	0,09	–	2,08
Kaupungin läheinen maaseutu	yli 65	0,46	0,02	0,09	1,23	0,54	0,04	2,38
Kaupungin läheinen maaseutu	kaikki	0,31	0,10	0,03	1,48	0,41	0,05	2,38
Ydinmaaseutu	kaikki	0,23	0,04	0,02	1,59	0,17	0,15	2,19
Koko seutu	kaikki	0,67	0,18	0,24	0,98	0,34	0,06	2,46

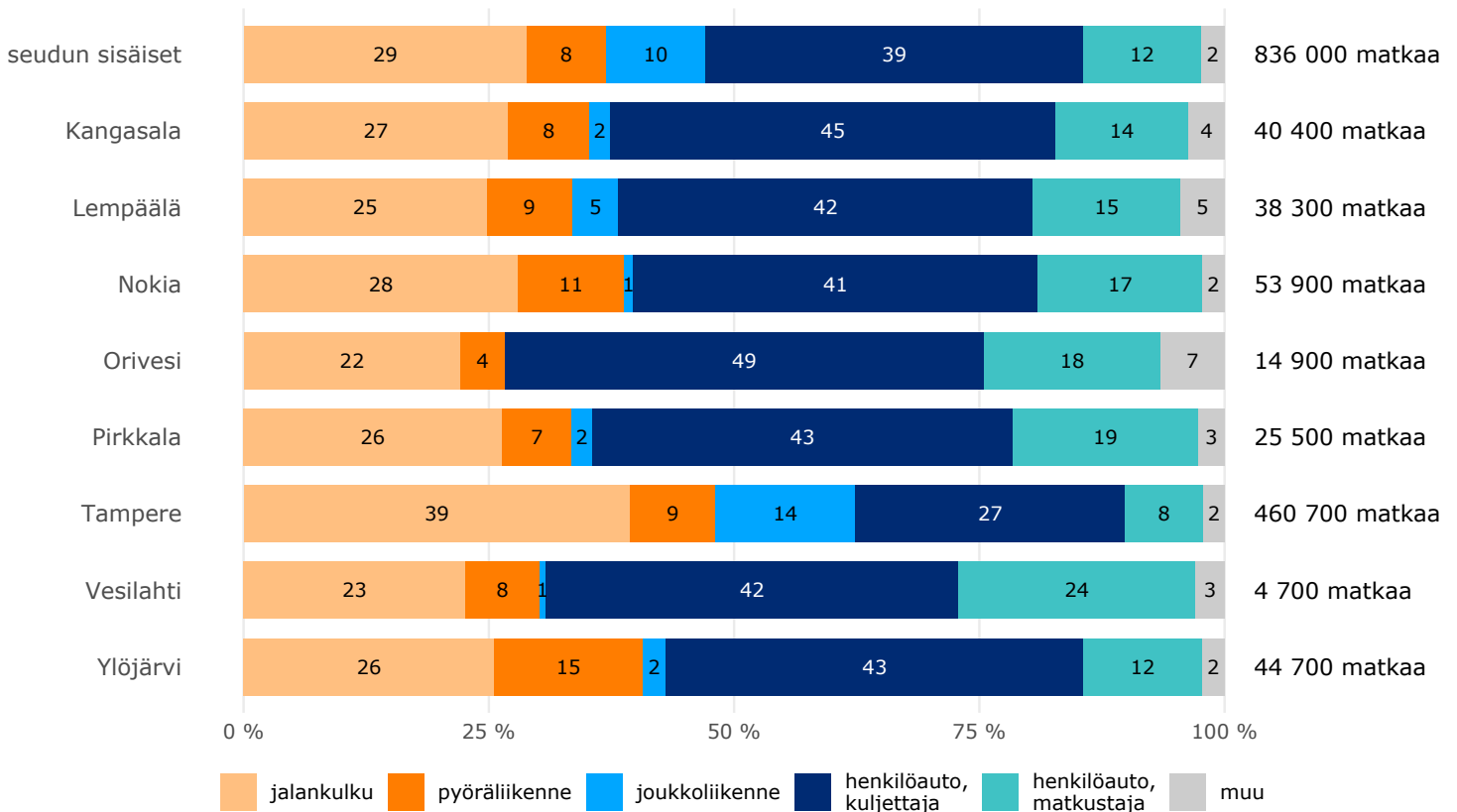
Liikkuminen kunnittain

Tampereen kaupunkiseudun asukkaat tekivät vuorokaudessa yhteensä 938 000 matkaa. Näistä alueiden sisäisiä matkoja oli 683 000 ja alueiden välisiä 153 000. Matkoja seudulle tai seudulta oli yhteensä 56 000. Tampereen kaupunkiseudun asukkaiden kokonaan seudun ulkopuolella tekemiä matkoja oli 45 000.

Asukkaiden matkat

Alueiden sisäisten matkojen kulkutapaosuudet ja vuosittaiset matkamäärät

Matkojen keskipituudet

Keskimäärin seudun matkoista pisimpiä olivat työasiamatkat. Lyhyimpiä matkoista olivat koulu- ja opiskelumatkat sekä ostosmatkat. Mainittujen yleispiirteiden lisäksi keskipituudet vaihtelivat merkittävästi seudun eri osissa. Keskipituudet on ilmoitettu vain, jos havaintoja on ollut vähintään 30.

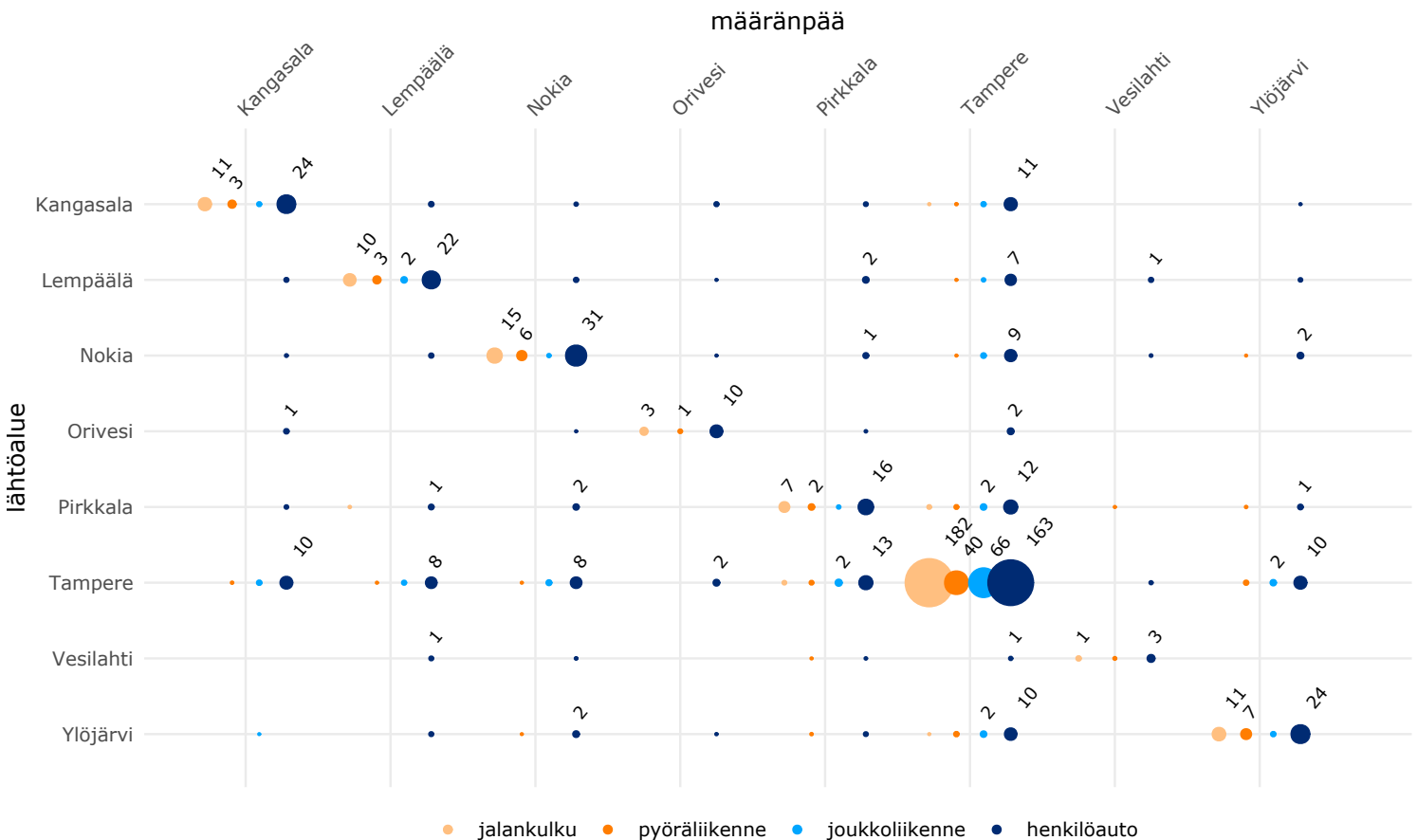
Matkojen keskipituudet (km) matkan tarkoituksen mukaan alueittain

Alue	Työ	Työasia	Koulutus, opiskelu	Vapaa-aika	Kyyditseminen	Ostos	Asiointi, muu	Kaikki
koko seutu	16,5	24,2	4,7	17,3	18,6	5,8	14,3	14,2
Kangasala	25,6	-	9,5	19,2	9,1	12,5	16,2	16,9
Lempäälä	21,4	-	2,3	19,3	21,6	7,5	20,1	16,9
Nokia	15,3	-	5,8	19,2	12,7	5,7	15,7	14,1
Orivesi	32,9	-	-	18,4	28,3	6,2	24,0	19,4
Pirkkala	20,3	-	-	22,2	13,6	5,3	33,3	17,5
Tampere	13,1	19,7	4,0	15,3	18,0	4,3	10,5	12,0
Vesilahti	28,4	-	8,6	29,7	18,7	15,6	18,6	22,2
Ylöjärvi	16,9	-	6,0	23,9	31,8	9,7	20,9	21,7

Kuntien väliset matkat

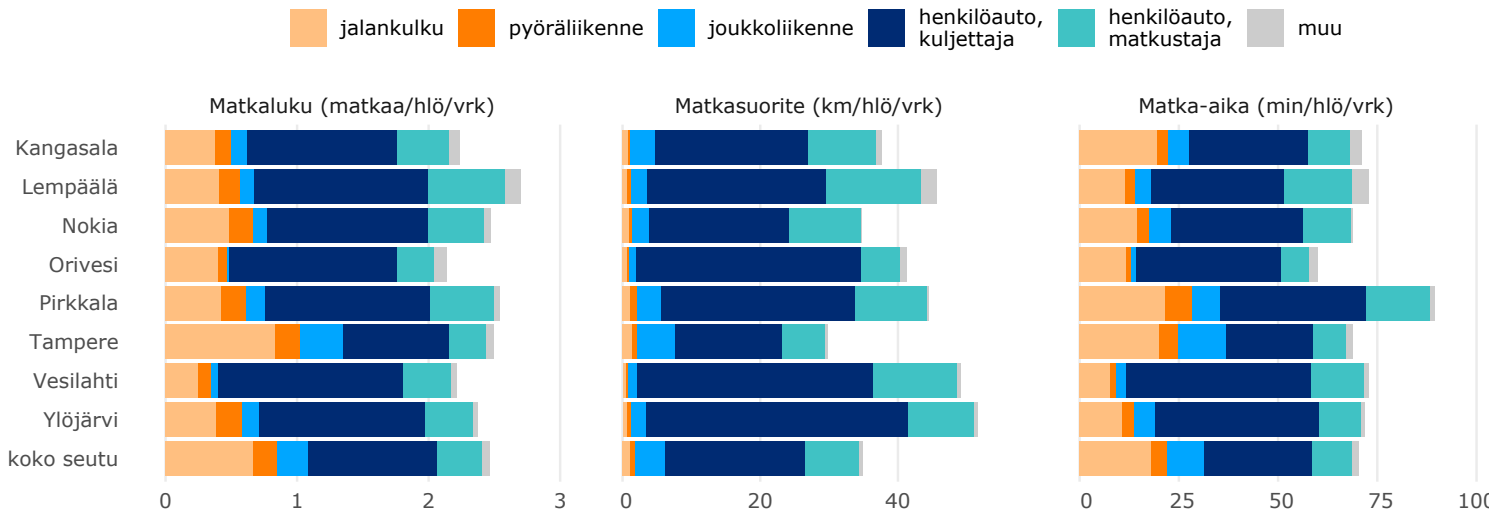
Seuraavassa kuvassa on arvio kuntien sisäisistä ja niiden välisistä matkoista kulkutavoittain (yksikkönä 1 000 matkaa per vuorokausi). Jos matkamäärä on jäänyt vuorokaudessa alle 500:n tai se perustuu alle kymmeneen havaintoon, ei lukuarvoa ole esitetty. Mikäli matkamäärä on jäänyt vuorokaudessa alle 100:n, ei myöskään havaintopistettä ole esitetty.

Alueiden väliset matkat kulkutavoittain (tuhatta matkaa vuorokaudessa)

Kotimaanmatkat asuinkunnittain

Matkaluku, matkasuorite ja kokonaismatka-aika

	Jalankulku			Pyöräliikenne			Joukkoliikenne			HA, kuljettaja			HA, matkustaja			Muu			kaikki		
	matkaluku	suorite	matka-aika	matkaluku	suorite	matka-aika	matkaluku	suorite	matka-aika	matkaluku	suorite	matka-aika	matkaluku	suorite	matka-aika	matkaluku	suorite	matka-aika	matkaluku	suorite	matka-aika
Kangasala	0,38	0,8	20	0,12	0,4	3	0,12	3,6	5	1,14	22,2	30	0,40	9,8	11	0,08	0,9	3	2,23	37,7	71
Lempäälä	0,41	0,7	11	0,16	0,4	3	0,10	2,4	4	1,33	26,0	34	0,59	13,8	17	0,12	2,3	4	2,70	45,6	73
Nokia	0,49	0,9	14	0,18	0,5	3	0,11	2,4	6	1,23	20,4	33	0,42	10,3	12	0,05	0,1	0	2,47	34,7	69
Orivesi	0,40	0,7	12	0,07	0,2	1	0,02	1,0	1	1,27	32,7	36	0,28	5,6	7	0,09	1,0	2	2,13	41,3	60
Pirkkala	0,42	1,1	21	0,19	1,1	7	0,15	3,5	7	1,26	28,1	37	0,48	10,5	16	0,04	0,2	1	2,54	44,5	90
Tampere	0,83	1,4	20	0,20	0,8	5	0,32	5,5	12	0,81	15,6	22	0,28	6,3	9	0,05	0,4	2	2,49	29,8	69
Vesilahti	0,25	0,6	8	0,10	0,3	2	0,05	1,4	3	1,40	34,2	47	0,37	12,2	13	0,04	0,6	1	2,22	49,2	73
Ylöjärvi	0,39	0,7	11	0,20	0,6	3	0,13	2,1	5	1,27	38,0	41	0,36	9,6	11	0,04	0,6	1	2,38	51,7	72
koko seutu	0,67	1,2	18	0,18	0,7	4	0,24	4,3	9	0,98	20,3	27	0,34	7,9	10	0,06	0,5	2	2,46	34,9	70

Asumismuoto ja liikkuminen

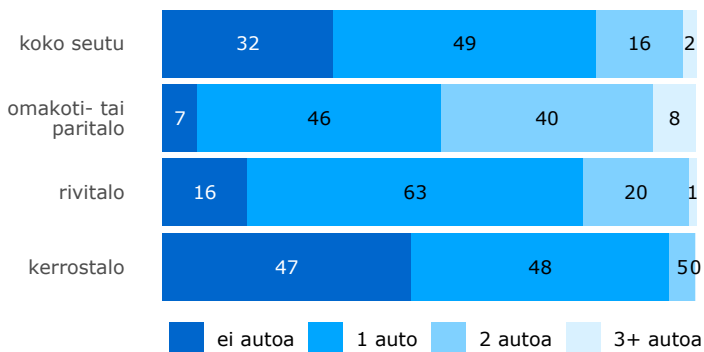
Asutokuntien asumismuodon jakauma tutkimusaineistossa (%)

Asutustyyppi	Osuus (%)
Omakoti- tai paritalo	26,5
Rivitalo	14,2
Kerrostalo	57,5
Muu	1,8

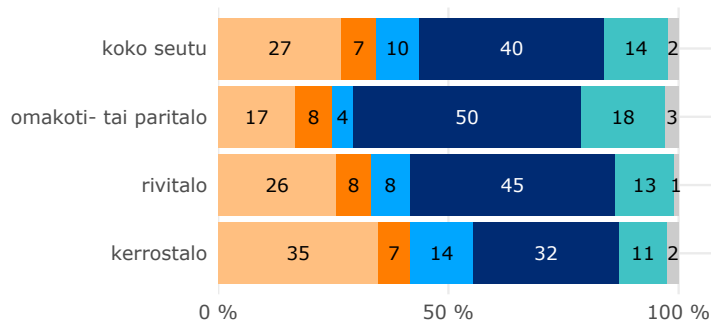
Matkaluku asumismuodon mukaan (matkaa/hlö/vrk)

Asutustyyppi	Matkaluku (matkaa/hlö/vrk)
Omakoti- tai paritalo	2,51
Rivitalo	2,37
Kerrostalo	2,42

Autonomistus asumismuodon mukaan (%)

Kulutuspaosuudet asumismuodon mukaan

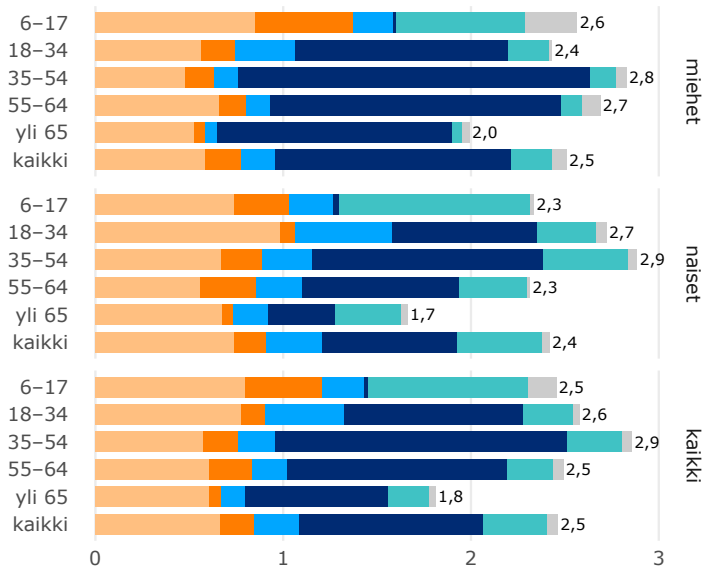

Eri väestöryhmien liikkuminen

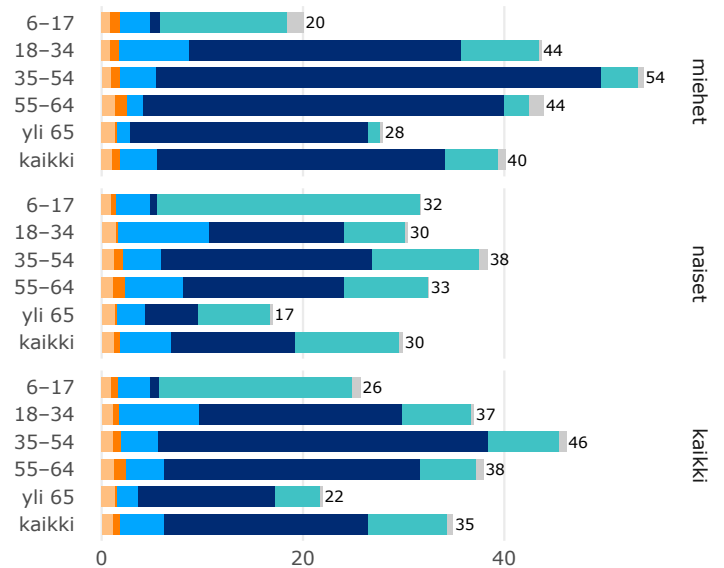
Tunnusluvut sukupuolen ja iän mukaan

tunnusluku	Miehet						Naiset						kaikki
	6-17	18-34	35-54	55-64	yli 65	kaikki	6-17	18-34	35-54	55-64	yli 65	kaikki	
matkaluku (matkaa/henkilö/vrk)	2,57	2,43	2,83	2,69	1,99	2,51	2,34	2,72	2,89	2,31	1,66	2,42	2,46
matkan keskipituus (km/matka)	8	18	19	16	14	16	14	11	13	14	10	12	14
keskimääräinen matka-aika (min/matka)	20	31	28	36	34	30	27	25	27	29	32	27	29
matkasuorite (km/henkilö/vrk)	20	44	54	44	28	40	32	30	38	33	17	30	35
matka-aikasuorite (min/henkilö/vrk)	52	76	80	97	68	75	62	69	77	67	53	66	70

Matkaluku (matkaa/henkilö/vrk)

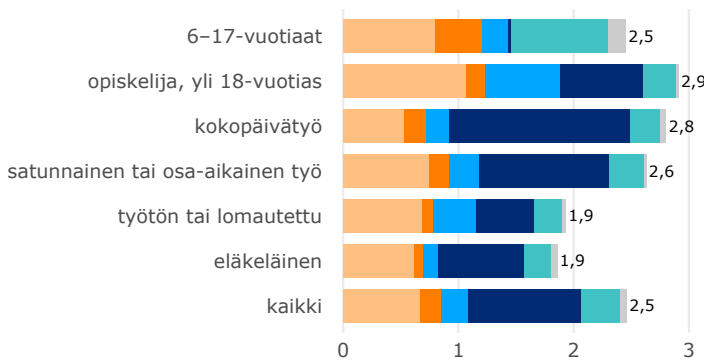

Matkasuorite (km/henkilö/vrk)

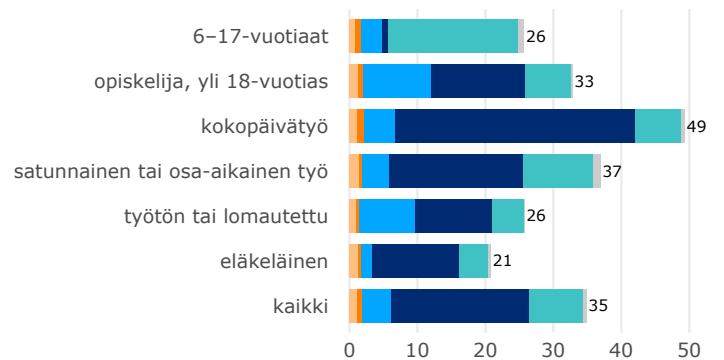

Pääasiallinen toiminta

Matkaluku (matkaa/henkilö/vrk)

Matkasuorite (km/henkilö/vrk)

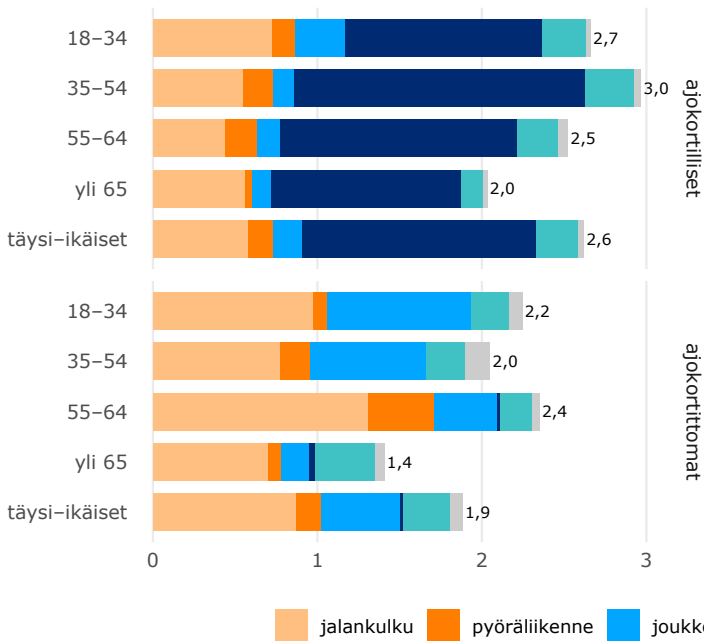
■ jalankulku
 ■ pyöräliikenne
 ■ joukkoliikenne
 ■ henkilöauto, kuljettaja
 ■ henkilöauto, matkustaja
 ■ muu

Ajokortin haltijat

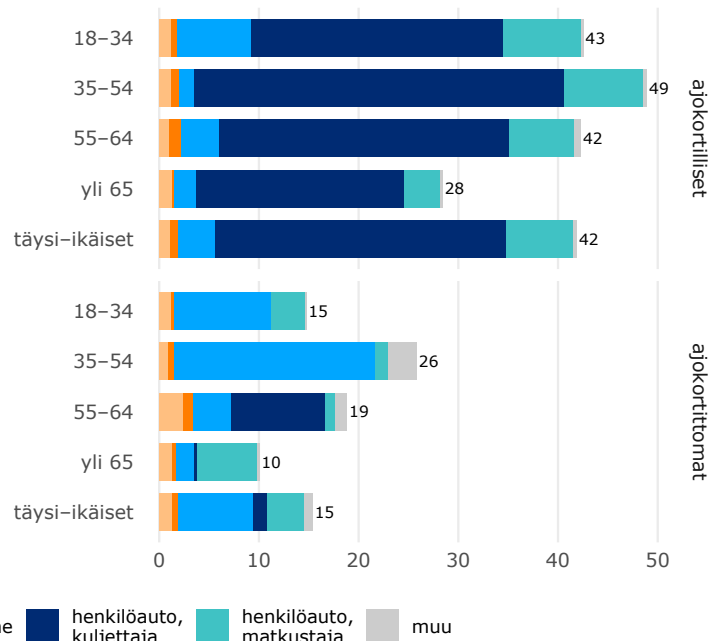
Seuraavissa kaavioissa on esitetty matkaluku ja matkasuorite iän ja ajokortin hallinnan mukaan kulkutavoittain. Ajokortilla tarkoitetaan tässä voimassaolevaa henkilöauton kuljettamiseen oikeuttavaa ajokorttia. Ajokortittomien matkasuoritteet olivat pienempiä kaikissa ikäryhmissä.

Yhtenä tekijänä ajokortittomien pienempään matkasuoritteeseen oli ajokortin hallinnan ja työssäkäynnin suhde: Ajokortin haltijoista selvästi suurempi osa oli työssäkäyviä kuin ajokortittomista. Työssäkäyvien matkaluku ja -suorite taas olivat ei-työssäkäyviä suuremmat.

Matkaluku (matkaa/henkilö/vrk) iän mukaan

Matkasuorite (km/henkilö/vrk) iän mukaan

Matkan tarkoitus

Matkan keskipituutta ja keskimääräistä matka-aikaa ei ole esitetty, jos matkoja on alle 30.

Tunnusluvut matkan tarkoituksen mukaan arkena (ma-pe)

Matkan tarkoitus	Matkaluku (matkaa/hlö/vrk)	Matkan keskipituus (km/matka)	Matkasuorite (km/hlö/vrk)	Keskimääräinen matka-aika (min/matka)	Matka-aikasuorite (min/hlö/vrk)
työ	0,46	16,4	7,6	27	12
työasia	0,10	23,2	2,4	31	3
koulutus, opiskelu	0,22	4,7	1,0	19	4
vapaa-aika	0,77	14,3	11,1	35	27
kyyyditseminen	0,29	16,9	4,9	28	8
ostos	0,48	6,1	3,0	17	8
asiointi, muu	0,34	12,3	4,1	27	9
kaikki	2,67	12,8	34,1	27	72

Tunnusluvut matkan tarkoituksen mukaan viikonloppuna (la-su)

Matkan tarkoitus	Matkaluku (matkaa/hlö/vrk)	Matkan keskipituus (km/matka)	Matkasuorite (km/hlö/vrk)	Keskimääräinen matka-aika (min/matka)	Matka-aikasuorite (min/hlö/vrk)
työ	0,10	17,5	1,7	31	3
työasia	0,03	-	1,0	-	1
koulutus, opiskelu	0,00	-	0,0	-	0
vapaa-aika	0,93	23,2	21,5	43	40
kyyyditseminen	0,26	23,1	6,1	32	9
ostos	0,49	5,1	2,5	15	8
asiointi, muu	0,16	24,4	4,0	37	6
kaikki	1,98	18,6	36,9	33	66

Kulikutapojen käyttö matkan tarkoituksen mukaan vuositasolla

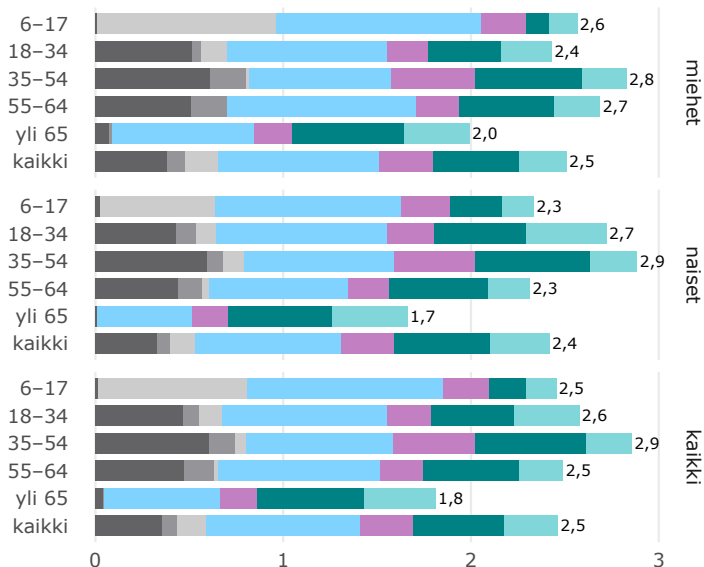
Seuraavaan taulukkoon on koottu matkaluvut henkilöä kohti vuositasolla. Luvut ovat saatettavissa vuorokausitasolle jakamalla 365:llä.

Matkaluku (matkaa/henkilö/vuosi) ja osuus tarkoituksen matkoista

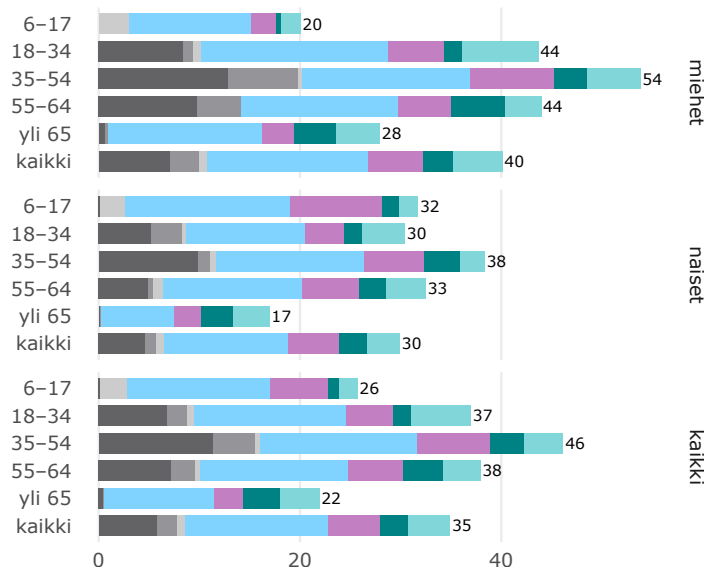
Matkan tarkoitus	Jalankulku		Pyöräliikenne		Joukkoliikenne		Henkilöauto, kuljettaja		Henkilöauto, matkustaja		Muu		Kaikki	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%
työ	14	11 %	13	10 %	18	14 %	77	59 %	5	4 %	2	1 %	130	100 %
työasia	0	2 %	1	4 %	2	7 %	23	78 %	2	6 %	1	4 %	29	100 %
koulutus, opiskelu	21	37 %	12	21 %	11	19 %	4	8 %	5	9 %	3	6 %	57	100 %
vapaa-aika	117	39 %	26	9 %	18	6 %	81	27 %	51	17 %	7	2 %	299	100 %
kyytitsemien	14	13 %	4	4 %	6	6 %	57	55 %	21	21 %	1	1 %	103	100 %
ostos	52	29 %	8	5 %	15	8 %	73	41 %	25	14 %	4	2 %	177	100 %
asiointi, muu	25	24 %	2	2 %	18	17 %	43	41 %	14	13 %	2	2 %	104	100 %
kaikki	243	27 %	66	7 %	87	10 %	358	40 %	123	14 %	21	2 %	899	100 %

Matkan tarkoitus sukupuolen ja iän mukaan

Matkaluku (matkaa/henkilö/vrk)

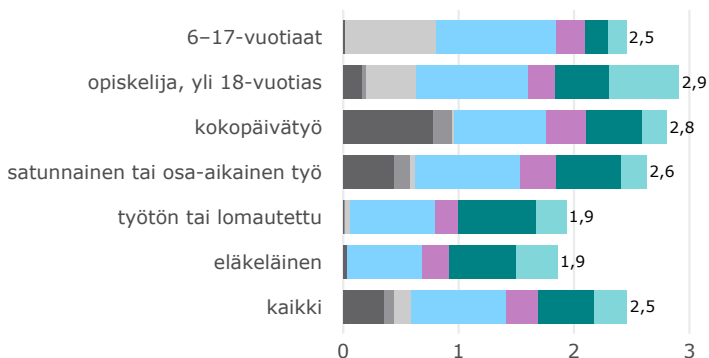

Matkasuorite (km/henkilö/vrk)

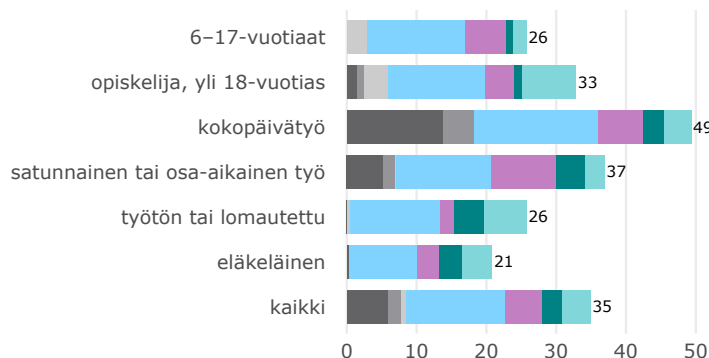

Matkan tarkoitus pääasiallisen toiminnan mukaan

Matkaluku (matkaa/henkilö/vrk)

Matkasuorite (km/henkilö/vrk)

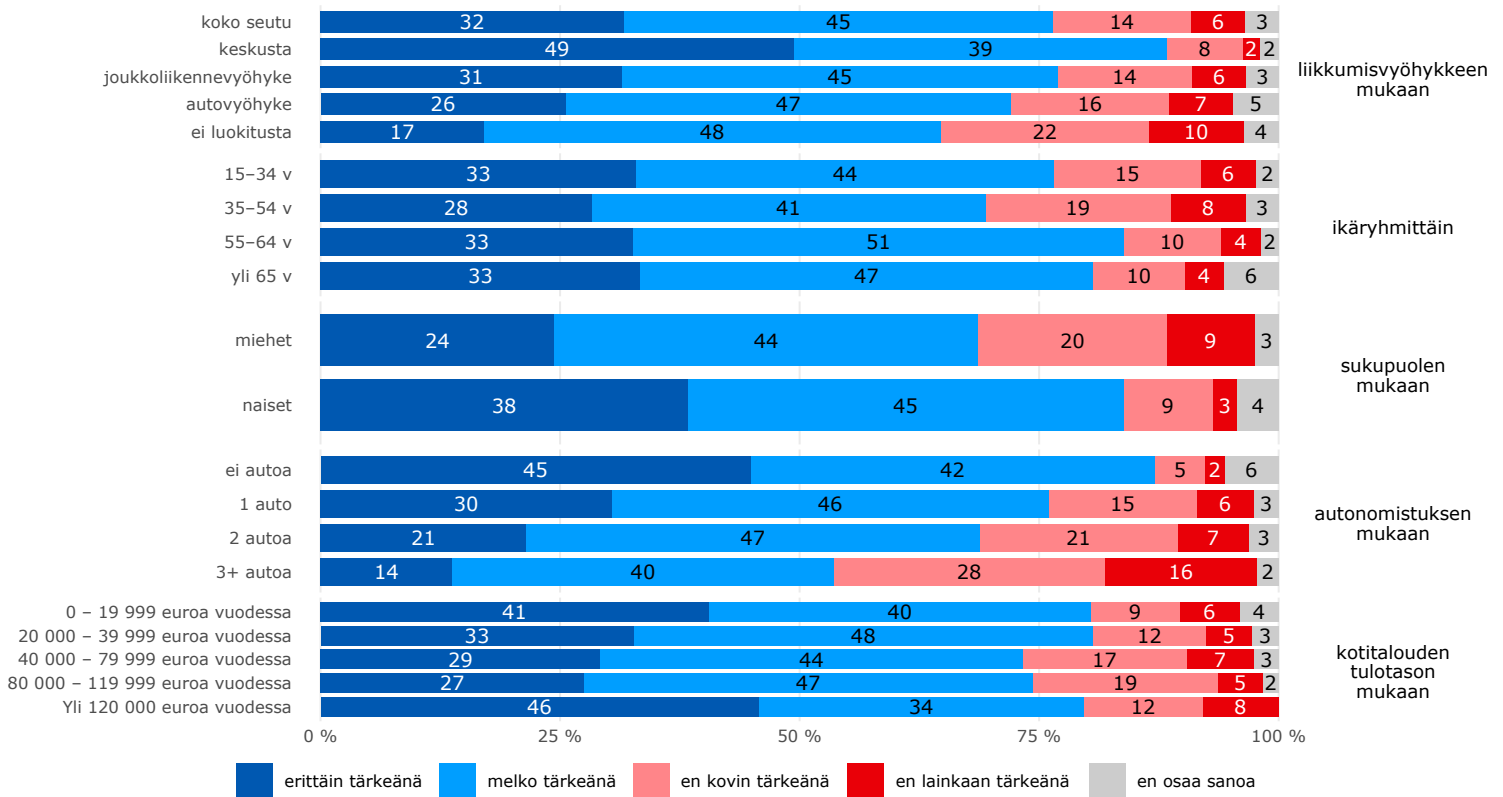

työ työasia koulutus, opiskelu vapaa-aika kyyditsemien ostos asiointi, muu

Liikenteen ympäristöasiat

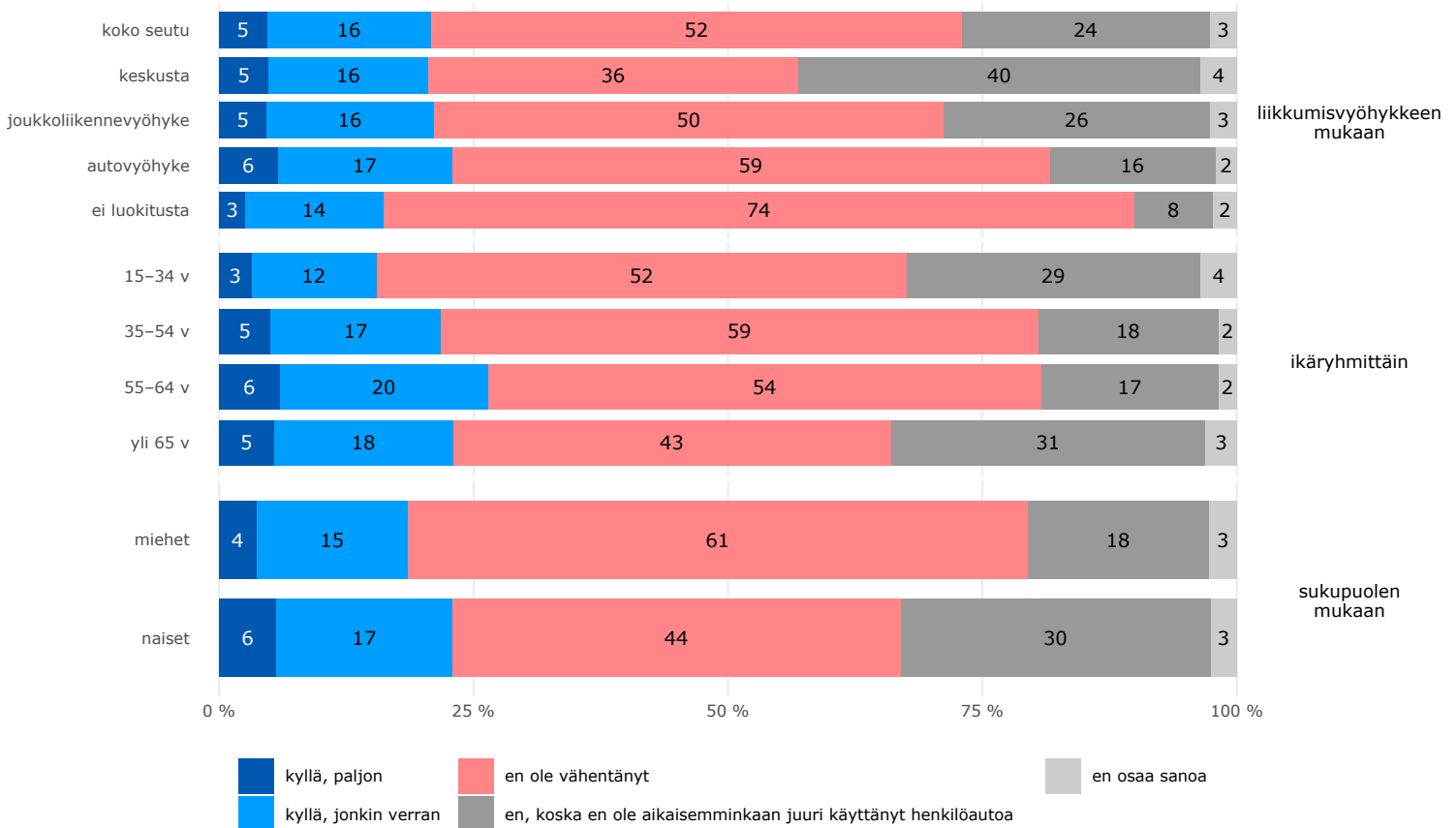
Liikenteen hiilidioksidipäästöjen vähentämisen tärkeys

Miten tärkeänä vastaaja pitää liikenteen hiilidioksidipäästöjen vähentämistä

Henkilöauton käytön vähentäminen ympäristösyistä

Onko vastaaja vähentänyt henkilöauton käyttöä ympäristösyistä viimeisen 12 kk aikana

Luotettavuus

Tutkimusasetelmaa suunniteltaessa Valtakunnallisen henkilöliikennetutkimuksen päätunnusluvaksi seutukohtaisissa tarkasteluissa asetettiin kestävien liikkumismuotojen yhteenlaskettu kulkutapaosuus seudun asukkaiden kotimaanmatkoilla, joka Tampereen kaupunkiseudulla oli 44,1 %. Tunnusluvun tarkkuus on 2,3 prosenttiyksikköä 95 %:n luottamustasolla. Tämä tarkoittaa, että 95 %:n varmuudella seudun kestävien liikkumismuotojen todellinen kulkutapaosuus asettuu mainitun virhemarginaalin sisälle. Tutkimuksen perusjoukko on analyseissä jaettu kunta- tai alueryhmiin, jotka mahdollistavat tutkimustulosten esittämisen luotettavasti.

Muunnoskertoimet

Tässä julkaisussa esitetyt tunnusluvut ovat koko vuoden kaikkien päivien keskiarvoja. Monet aiemmat seudulliset liikkumistutkimukset Suomessa on toteutettu rajattuna jaksona syksyisin tai keväisin. Usein liikkumista on tutkittu vain arkisin maanantaista torstaihin. Valtakunnallinen henkilöliikennetutkimus on taas ympärivuotinen ja kattaa kaikki viikonpäivät, myös lomakaudet.

Vertailujen helpottamiseksi viereisiin taulukkoihin on koottu muunnoskertoimet, joilla vuoden keskimääräisistä matkaluvuista päästään syksyn arkivuorokauden vastaavin lukuihin. Kertoimet on laskettu erikseen asukkaiden matkoille seudun sisällä ja kaikille asukkaiden kotimaanmatkoille. Kertoimet on esitetty niille kulkutavoille ja matkaryhmille, joiden havaintomäärä on ylittänyt kahdensadan koko aineistossa.

Luotettavuussyistä kertoimia ei ole esitetty matkasuoritteille eikä keskimatkapituuksille. Matkalukujenkin osalta pandemiavuoden vaihtelevat rajoitukset heikentävät muunnoskertoimien vertailukelpoisuutta muiden vuosien kanssa.

Vastausmäärät alueittain

Alue	Vastausmäärä
Tampere	1258
Kangasala	232
Nokia	231
Pirkkala	201
Ylöjärvi	252
Lempäälä	226
Orivesi	216
Vesilahti	232
koko seutu	2848

Seudun asukkaiden kotimaanmatkojen kulkutapaosuudet ja virhemarginaalit

Kulkutapa	Kulkutapaosuus	Virhemarginaali
jalankulku	27,0 %	± 1,8 %-yks
pyöräliikenne	7,4 %	± 1,0 %-yks
bussi	8,1 %	± 1,0 %-yks
raide	1,6 %	± 0,4 %-yks
joukkoliikenne yhteensä	9,7 %	± 1,1 %-yks
kestävät kulkutavat yhteensä	44,1 %	± 2,3 %-yks
henkilöauto, kuljettaja	39,8 %	± 2,5 %-yks
henkilöauto, matkustaja	13,7 %	± 1,3 %-yks
henkilöauto, yhteensä	53,5 %	± 2,7 %-yks
muu	2,4 %	± 0,6 %-yks

Kulkutapakohtaiset muunnoskertoimet koko vuoden keskimääräisistä matkaluvuista syksyn arkivuorokaudteen

Kulkutapa	Seudun sisällä		Kaikki kotimaanmatkat	
	matkaa/hlö/vrk	kerroin	matkaa/hlö/vrk	kerroin
jalankulku	0,63	1,06	0,67	1,04
pyöräliikenne	0,18	1,29	0,18	1,25
joukkoliikenne	0,22	1,43	0,24	1,38
henkilöauto, kuljettaja	0,85	1,31	0,98	1,21
henkilöauto, matkustaja	0,26	0,75	0,34	0,80
kaikki	2,20	1,18	2,46	1,13

Matkaryhmäkohtaiset muunnoskertoimet koko vuoden keskimääräisistä matkaluvuista syksyn arkivuorokaudteen

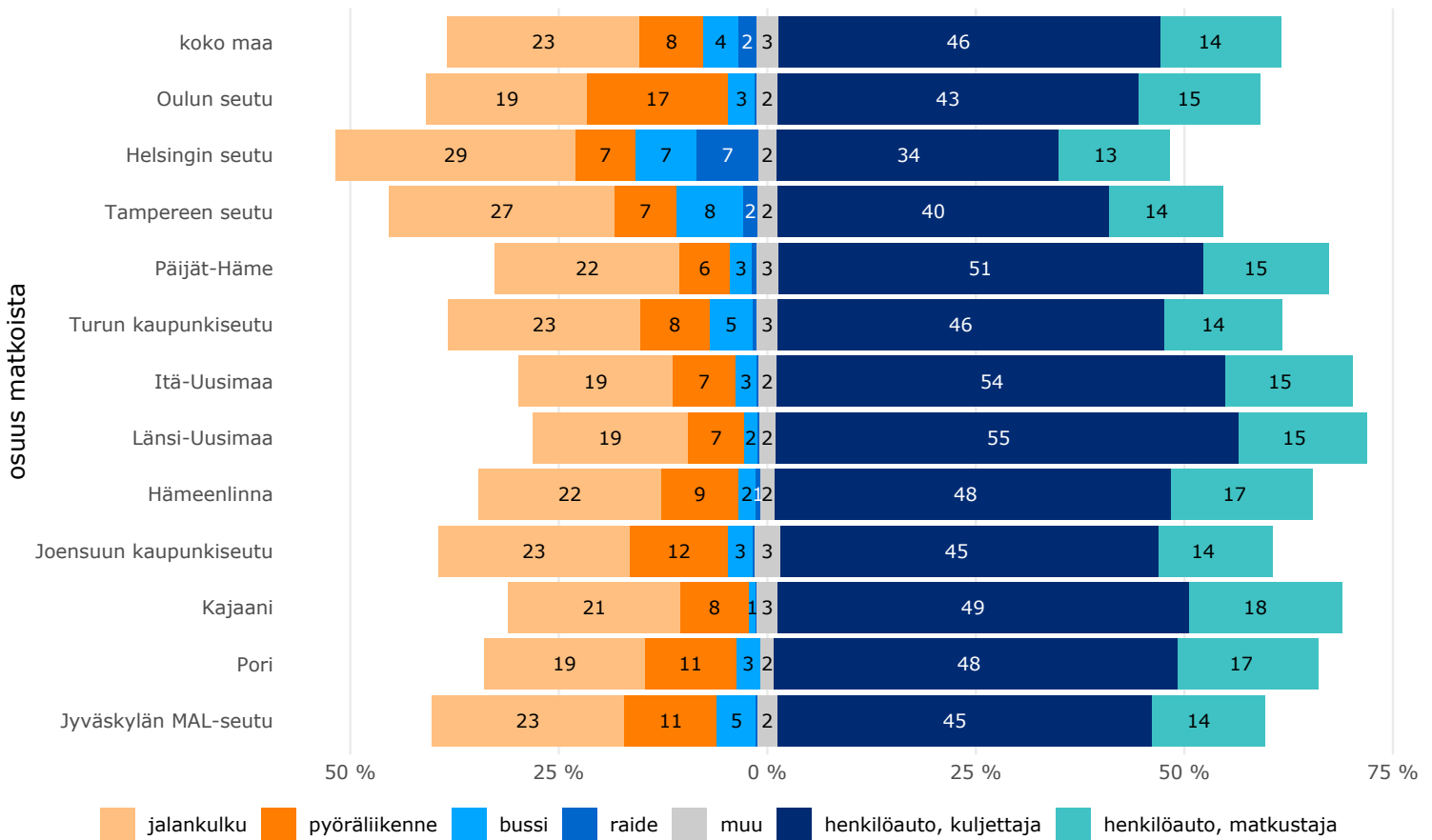
Matkaryhmä	Seudun sisällä		Kaikki kotimaanmatkat	
	matkaa/hlö/vrk	kerroin	matkaa/hlö/vrk	kerroin
työ	0,33	1,74	0,36	1,71
työasia	0,07	-	0,08	0,89
koulutus, opiskelu	0,15	1,61	0,16	1,61
vapaa-aika	0,68	0,85	0,82	0,79
kyyditseminen	0,25	1,03	0,28	0,97
ostos	0,46	1,19	0,49	1,16
asiointi, muu	0,26	1,30	0,29	1,27
kaikki	2,20	1,18	2,46	1,13

Vertailu muihin seutuihin ja valtakunnalliseen tutkimukseen

Vuoden 2021 henkilöliikennetutkimus toteutettiin valtakunnallisesti ja useilla kaupunkiseuduilla samanaikaisesti yhtenä tutkimuskokonaisuutena. Siten tulokset ovat tutkimusmenetelmän puolesta vertailukelpoisia muihin seutuihin ja koko maahan. Vuonna 2021 koronapandemia vaikutti merkittävästi liikkumiseen. Liikkumiseen vaikuttaneet suositukset ja rajoitukset vaihtelivat maan eri osissa, minkä takia seutujen tulokset eivät ole täysin vertailukelpoisia keskenään. Tätä julkaisua vastaava kooste on saatavilla kaikista tutkimukseen osallistuneista seuduista.

Alla olevassa kuvassa on yhteenveto vuoden 2021 kotimaanmatkojen kulkutapaosuuksista koko maassa ja tutkimukseen osallistuneilla seuduilla. Taulukkoon on koottu perusjoukon koko, matkaluku ja matkasuorite.

Kotimaanmatkojen kulkutapaosuudet

Seutujen perusjoukot ja tunnusluvut

Otosalue	Perusjoukon koko	Matkaluku (matkaa/hlö/vrk)	Matkasuorite (km/hlö/vrk)
Oulun seutu	249 934	2,48	38,8
Helsingin seutu	1 432 317	2,25	31,0
Tampereen seutu	380 669	2,46	34,9
Päijät-Häme	195 443	2,20	33,5
Turun kaupunkiseutu	337 406	2,36	31,7
Itä-Uusimaa	72 876	2,04	35,9
Länsi-Uusimaa	91 100	2,09	32,6
Hämeenlinna	49 687	2,21	30,9
Joensuun kaupunkiseutu	97 652	2,29	33,7
Kajaani	34 328	2,40	35,4
Pori	79 524	2,34	33,4
Jyväskylän MAL-seutu	195 087	2,34	37,0